

1 Največji slovenski dnevnik
1 v tedenskih izdajah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States
Printed every day except Sundays and Legal Holidays.
\$8,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT. NO. 237. — ŠTEV. 237. NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 9, 1919. — ČETRTEK, 9. OKTOBRA, 1919. VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

PRAVI CILJI VON DER GOLTZA

NEMČIJA SE HOČE EAJE POLASTITI VSEH BALTIŠKIH DRŽAV. — VON DER GOLTZ SE HOČE ZDRUŽITI Z RUSIJO PROTI ZAVEZNIKOM. — NEMŠKE ČETE BODO OSTALE NA SVOJEM MESTU.

London, Anglija, 8. oktobra. — Poročevalec "Evening News" v Rigi pravi, da je včerajše nočte in poročila, pripravljena od nemških castnikov, ki določajo naserte in poročila, pripravljena od nemških castnikov, ki določajo naserte in poročila, pripravljena od nemških castnikov...

SPLOŠNA NASILJA V MCKEESPORTU

Bomba je padla v naprave ter poškodovala streho. — Čete generala Wooda so zaplenile orožje.

Pittsburgh, Pa., 8. oktobra. — Vprizorjen je bil poskus uničiti napravo American Sheet and Tinplate družbe v McKeesportu zgodaj danes zjutraj, ko je nekdo vrigel bombo na poslopje odpošiljalnega departmanta.

LENIN JE ODREDIL ARETACIJO TROCKIJA

Protiboljševski revolucionarji so pričeli z vlado terorja v Moskvi. Lenin baje sam v ječi.

London, Anglija, 8. oktobra. — Poročila iz Helsingford na Finsku pravi, da je bil Nikola Lenin aretiran v Moskvi. Tako poroča Exchange Telegraph poročevalec iz Kodanja. Lenin je baje odredil aretacijo Leona Trocki-ja, boljševskega vojnega ministra, a ni mogel izvršiti tega ter bil vržen sam v ječo.

KAKO SO SLIKALI PREJŠNJESA KAJZERJA

Fotografi so ga pognali s šetališča, katero je prej najrajše obiskoval. — Posebno poročilo na "Times".

Amerongen, Holandska, 7. oktobra. — Od nekoga ovideca in prijatelja med fotografi sem ravnokar izvedel popolno povest, kako je bil prejšnji kajzer fotografiran na svojem jutranjem izprehodu po poti, katero je smatral do takrat za najbolj zapuščen de grajskega vrta.

ITALJANI SE JEZE NA ZAVEZNIKE

ITALJANSKO ČASOPISJE JE POLNO NAJBOLJ PROSTAŠKIH IZJAV NA POLOŽAJ GLEDE REKE. — SE NEMČIJA JE BILA BOLJ OBZIRNA KOT SO ZAVEZNIKI.

Rim, Italija, 8. oktobra. — Časopisi komentirajo na dolgo in široko svarila, ki prihajajo na naslov Italije iz Anglije in Amerike z ozirom na položaj, ki je bil ustvarjen vsled blaznega čina D'Annunzija.

HUDA ODSODBA VODITELJEV SUHACEV

ZASTOPNIK ZVEZE PIVOVARNARJEV ZA DRŽAVO NEW YORK JE IZJAVIL, DA SKUŠA ANDERSON UNICITI USTAVO ZDRUŽENIH DRŽAV. — NOBENA POLITIČNA STRANKA NI SPREJELA PROHIBICIJE V PROGRAM.

William H. Hiest, pravni zastopnik New York State Brewers Association ter prvni zastopnik zveze restavraterjev, je včeraj izjavil, da William H. Anderson neti revolucijo. V svoji tozadevni izjavi je rekel naslednje: William H. Anderson, superintendent Antisalonke Lige, je gotovo v posesti svojih živcev. Z ozirom na nepobarvano samopašnost ter oholost ga gotovo ne prekaša noben drugi voditelj kateregakoli gibanja v tej deželi.

ZDRAVSTVENO STANJE PREDSEDNIKA

Washington, D. C., 8. okt. — Predsednik Wilson se je počutil danes zjutraj dosti boljše, spono z informacijami, ki so prišle iz Bele hiše. Njegov tek je bil rutka, ko bo mogel iz postelje.

Washington, D. C., 8. okt. — Predsednik Wilson se je počutil danes zjutraj dosti boljše, spono z informacijami, ki so prišle iz Bele hiše. Njegov tek je bil rutka, ko bo mogel iz postelje. Prvikrat v celem tednu se je predsednik zanimal za hrano. Zabeleval je za zajutrek mehko kumara, jajca. Pozneje je rekel, da bi rad videl par ljudi z ozirom na oficijelne posle ter končno pripomnil, da je bil dr. Grayson zelo uspešen pri izbiri ljudi, s katerimi je hotel priti v stik.

SPOPAD MED STAVKARJI IN SKEBI

Unijski možje so napadli poulične kare, ki so vozile proti napravam. Dva ranjena.

Buffalo, N. Y., 7. oktobra. — Več mož je bilo lahko ranjenih in dva sta dobila resne poškodbe danes zjutraj, ko je množica več kot tisoč mož ustavila kare Buffalo and Lake Erie Traction Co. med tem mestom in Lackawanna. Tračnice in kosi konkretna, nagromadeni na progo, so ustavili prvi voz in za njim šest kar Lackawanna Steel Company, ki so vozili stavkokaze v naprave.

TURŠKA SKUŠA DOSEČI SPORAZUM

Pariz, Francija, 8. oktobra. — General Ali Riza paša, novi turški veliki vezir, je pričel pogajanja z Mustafa Kemalom, voditeljem turških nacionalistov, kojega čete so se pred kratkim polastile strateško važnega mesta Konieh in ki dejanski obvladujejo južno Malo Azijo, spono s poročilom posebnega poročevaleca "L'Information" v Carigradu.

Pariz, Francija, 8. oktobra. — General Ali Riza paša, novi turški veliki vezir, je pričel pogajanja z Mustafa Kemalom, voditeljem turških nacionalistov, kojega čete so se pred kratkim polastile strateško važnega mesta Konieh in ki dejanski obvladujejo južno Malo Azijo, spono s poročilom posebnega poročevaleca "L'Information" v Carigradu. Turške nacionalistične čete štejejo baje nad 300,000 mož, katerim poveljuje Mustafa Kemal. Bati se je, da se bo razvil sličen položaj kot se je razvil na Reki. Tukaj prevladuje mnenje, da je

PERSHING NA LOVU

General Pershing, vrhovni poveljnik ameriških čet v Franciji, je dospel v Adirondaik pogorje, kjer bo preživel nekaj dni, tekom katerih bo lovil jelene in drugo zvverjad v gorah.

General Pershing, vrhovni poveljnik ameriških čet v Franciji, je dospel v Adirondaik pogorje, kjer bo preživel nekaj dni, tekom katerih bo lovil jelene in drugo zvverjad v gorah. DENARNE POSILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO. Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasledeno po italjanski armadi. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake močče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

D'ANNUNZIU NA RAZPOLAGU

Reka, Jugoslavija, 8. oktobra. — Iz Pariza je dospel danes sem W. Warren, ameriški arhitekt ter ponudil svojo službo D'Annunziju, svoje trgovine. Italjani zagotavljajo Anunzijevo vlada je izdala ljajo Jugoslovanom, da bodo ščitili njihove pravice z vojaško in civilno silo. Italjani in Jugoslovani morajo držati skupaj, ter se vpreti vsakemu, kdor bi hotel imeti v njihovem ozemlju kaj besede.

OD ATLANTIA DO PACIFIKA

Včeraj je bil prvi dan poleta od obali do obali, katerega so vprizorili ameriški zrakoploveci. Trije aviatiki so se smrtno ponesrečili, šest strojev se je pa tako pokvarilo, da so morali pristati.

Pazite na nove cene

Pošiljamo denar na Kranjako, Štajersko, Hrvaško, v Slavonije, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake močče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

100 kron .... \$ 2.70
300 kron .... \$ 7.35
500 kron \$12.20
1,000 kron .... \$ 23.80
5,000 kron \$119.00
10,000 kron \$238.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

100 kron .... \$ 2.70
300 kron .... \$ 7.35
500 kron \$12.20
1,000 kron .... \$ 23.80
5,000 kron \$119.00
10,000 kron \$238.00

GLAS NARODA Slovenian Daily... SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY... FRANK SAKNER, President, LEWIS BENEDICT, Treasurer... Place of business of the corporation and address of above officers...

absolutne potrebe edinosti v blagor deželi zadrževala strasti. Sedaj pa so izbruhli: v se veliko močnejši obliki in najbrž v glavnem raditega, ker so bile tako dolgo časa zadržane. Najprvo so bila pogajanja na mirovni konferenci, ki so razburjala strasti naroda. Nato je prišla ekspedicija D'Annunzija na Reko in sedaj so prišle na vrsto splošne volitve. Dočim so pred par dnevi razpravljale skupine le o položaju, ki je nastal iz zase-

Ogrska in bodočnost

Newyorški "Times" piše: Slika o razmerah v Budimešti kot jo je naslikal M. Sauerwein v "Matinu", je dosti žalostna, da vzbudi v človeku gotove simpatije do Madžarov. V poljedelskih okrajih Ogrske so razmere nekoliko boljše. Glavno mesto pa je trpelo vsled rumunske okupacije in očitno je bolj vsled boljševeškega eksperimenta, kateremu je izročil deželo grof Karolyi. Denar, ki kroži, je brez vsake vrednosti. Buce in druge vrste melon predstavljajo glavni del hrane. V tvojicah, ki so bile socializirane, se je v treh mesecih produkcija zmanjšala na polovico, dočim so se obratni stroški potrošili. Naprava, katero je uspešno vodila petorica uslužbencev lastnika, je kmalu postala bankerotna, ko je morala vzdržati 110 dobro plačanih boljševeških uradnikov. Dokler je bilo mogoče pokriti deficite z nadaljnjimi konfiscacijami od strani boljševeikov, je šla stvar naprej na ta ali oni način. Ko pa ni ostalo ničesar več, kar bi bilo mogoče konfiscirati, je bilo zadnje sredstvo komunistov, da so natiskali še več ni vrednega denarja — in to predstavljajo postopanje, ki ne more trajati večno. Ogrska je danes na veliki slabšem stališču kot pa Nemčija ali Bolgarska ali celo kot nemška Avstrija, ki je priznana v zelo slabem položaju. Simpatija vsprid take bede je povsem naravna in splošno mnenje, da so šle rumunske čete predalec v svojem rekviriranju vseh premičnin, je stvarilo neke vrste reakcije v javnem mnenju.

Nesreča pa je hotela, da hočejo nekateri madžarski propagandisti, ki se očitno niso ničesar naučili, izrabljati to izpremembo razpoloženja v interesu še nadaljnjega obstoja meja njih "zdrženega in tisočletnega kraljestva".

Ideja, da bi nekaj manj kot deset milijonov Madžarov vlada, — kot pe neki božji pravici, — več kot desetim milijonom Srbov, Hrvatov, Slovačkov in Rumuncev, umre le zelo težko v srečo Madžara. Malo je vrjetnosti, da bodo zavezniki poizli obljube, katero so dali Rumunski, Jugoslaviji in Čehoslovaški republiki, a gotovi Madžari delajo kar pač morejo storiti ter izjavljajo, da je bilo staro ogrsko kraljestvo naravna ekonomska enota in da nova Ogrska, skrcena na svoje narodne meje, ne more živeti brez omelel, kjer stanujejo preje podjarmljeni narodi.

Nikdo neče uničiti madžarskega plemena. Ogrska mora dobiti gotovo množino mineralov, — čeprav je domnevati, da zmeren delež ne bo ugajal ogrskim voditeljem, — in sicer iz ozemelj, katera je Ogrska izgubila ter mora tudi dobiti dovoljenje, da sklene take ekonomske stike s svojimi sosedi, da bo v stanu vnovič pričeti z življenjem. Nikdo izven Ogrske pa najbrž ni mnenja, da ne morete imeti trgovskih odnošajev s človekom, razven če imate nad njim suverenost. Trgovina s prostimi sosedi je ena stvar, nadaljevanje madžarske vlade nad narodi, ki je nočejo, pa je druga.

Baš raditega, ker so zavezniki pokazali, da ne bodo snedli svojih obljub, je Karolyi izročil Ogrsko v roke boljševeikov. Oni, ki obžalujejo sedanjí položaj Ogrske, bi se morali spomniti, da so tega krivi izključno le Madžari sami in to raditega, ker so rajše pokusili boljševeizem ter skušali otvoriti vrata zapadne Evrope boljševeizmu kot da bi izročili ozemlje, kojega prebivalstvo je hotelo biti prosto. Težko je človeku biti velikodušen proti narodu, ki si je rajše sam prerezal vrat kot pa se podvrget edinemu miru, ki je pravičen.

Razmere v Italiji

Onega dne, ko bo vojna končana, bo prišel tudi konec vseh zadreg. — To je bila najbolj priljubljena in najbolj običajna fraza, katero je bilo čuti iz ust ljudi, posebno pa žensk skozi najbolj hude dni svetovnega konflikta. Ta stavek so ponavljali ljudje tako pogosto, da so prišli vsi v resnici do prepričanja, da bo onega dne, ko bodo prenehala sovražnosti, nastopil isti red stvari kot je prevladoval v dnevih pred vojno — in da bo povsod videti večja bogastva, prosperitet in srečo.

Ta lepa lučija se je kmalu razblinila v nič. Vsa znamenja kažejo, da je imelo prenehanje sovražnosti v Italiji ravno nasprotni učinek. Mesto da bi prineslo mir, je prineslo dobo splošnega nemira in političnega boja. Živila niso postala nič bolj obilna in cene se so dvignile do naravnost nezasišnih višin. Časopisje svari sedaj javnost, da je najbrž pričakovati hude zime, veliko hujske kot so bile zime tegom vojne in to vsled pomanjkanja premoga.

Vprašanje premoga je eden najbolj resnih problemov, s katerimi se mora pečati vlada. Senator Tittoni je v svojem govoru v poslanski zbornici dne 27. septembra zatrnil, da se mu je posrečilo dobiti dosti premoga iz različnih dežel, da bodo zadostne potrebe Italije. Zgodilo se pa so se zopet stvari, katerih ni mogoče videti vnaprej. Stavka angleških železničarjev je odrezala za nekaj časa glavni vir dobave premoga za Italijo. Pred stavko angleških železničarjev je bila stavka pristaniških delavcev v Genovi, ki je preprečila zakladanje premoga s številnih ladij, ki so prišle v pristanišče, obloženo s premogom. Nadaljnja velika ovira, katere ni mogoče hitro premagati, obstaja v pomanjkanju tonaže. Vsled tega pričakuje vsakdo s strahom prihoda zime. Ker ni na razpolago dosti premoga, se je ena plina že sedaj potrojila. Izza sklepa premirja sta politični spor in strankarsko razpoloženje vzplamela v požar, ki uničuje vse. Tekom vojne je zavest

Volitve zavzemajo skoro ves prostor v časopisih in vsaka druga zadeva je stranskega pomenu. Celó poročila glede D'Annunzija in Reke so redka, vendar pa prevladuje v časopisju splošni utis, da se Srbi in Jugoslavi v splošnem pripravljajo na napad na Reko. Vzroke za to je najti v stalnem izseljevanju Hrvatov iz Reke in Sušaka, katere pozivajo v notranjost njihovoj rojaki.

Nadalje se glasi, da je bilo mobiliziranih šest razredov srbske zemade in da se zbirajo jugoslovanske čete na meji. Dosedaj ni prišlo do nobenega dogodka, ki bi rušil mir, a najmanjši spopad med Italijani in Jugoslavi bi lahko predstavil iskro, ki bi zanesla velik požar.

Naslednji manifest, katerega je izdal major Reina v imenu D'Annunzija, kaže, da je pesnik pripravljen na vsako eventualnost:

— Ob prvem signalu alarma, katerega bodo dale sirene naših ladij, in trobente biciklistov po celem mestu, se morajo vsi meščani takoj umakniti v hiše ter se izogniti vsagi agitaciji. Dati morajo še enkrat vzgled one modčke mirtosti, katero so pokazali v preteklosti, pod tujim jarmom. Kdor se ne bo pokoril temu povelju, bo ustreljen.

Dopisi

Brooklyn, N. Y. Tem potom vlnudno obveščamo občinstvo Greater New Yorka, da priredi slovensko pevsko društvo "Slovian" svojo težko pričakovano petletnico svojega obstanka v nedeljo 30. novembra v Arlington Halli v New Yorku. Začetek ob 5. uri popoldne. Obenem prosimo naša bratska društva, da naj ne prirejajo na ta dan kakšne zabave, da bo imela naša pesem več uspeha. Večji program bomo označili v kratkem. Vstopnice se dobe pri vsakem pevcu "Sloviana". S pevskim pozdravom Ludovik Muc, tajnik.

šen ima kdo proster Kompanijski Siht je \$5 za osemurno delo. Slovencev tukaj ni, mislim, da še ne znajo za ta kot. Največ je Italjanov in črncev. Drugi mesec mislim, da bomo imeli tudi tukaj poštince. Ako se to zgodi, bom že sporočil. Pozdrav vsem čitateljem G. N. Frack Chernko.

Jeruzalemski Židje peapezu. Kakor poroča "Journal des Debats" so poslali jeruzalemski Židje po posredovanju latinskega patrijarha v Jeruzalemu Filipa Camasseja papežu spemeno, v kateri ga naprošajo, da naj pri katoliškem prebivalstvu Poljske in Litvanske zastavi ves svoj vpliv v svrhu prenehanja masakrov in pogromov.

Konjsko meso kot človeško hrana

Kongres je pooblastil Department of Agriculture, da bi uvedel inspekcijo konjskega mesa in izkazni, radi katerih se mora zavreči konjsko meso kot hrano, ako se najde, da je konj bil bolan. Eden izmed poglavitnih razlogov za novo odredbo glede konjskega mesa je okoliščina, da mnoge tuje vlade ne dovoljujejo uvažanje konjskega mesa iz Združenih držav, ako se ni izvršila federalna inspekcija.

da so bili inšpicirani. Nova odredba navaja celo vrsto konjskih bolezni, radi katerih se mora zavreči konjsko meso kot hrano, ako se najde, da je konj bil bolan. Eden izmed poglavitnih razlogov za novo odredbo glede konjskega mesa je okoliščina, da mnoge tuje vlade ne dovoljujejo uvažanje konjskega mesa iz Združenih držav, ako se ni izvršila federalna inspekcija.

Pričakuje se kot posledico te nove odredbe, da se bo klalo veliko manj-vrednih konj v svrhu ljudske hrane in s tem odprlo tržišče za male konje v zapadnih pašnjah, kjer so večkrat še divji. Te živali požirajo prevelik del omejene zaloge krme v tamošnjih pašnjah, potrebne za živilo, katere vzdrževanje se bolj izplačuje. Odstranjenje nevsječih konj bo ne le hranilo krme za bolj vredno govejo živino in ovce, ampak bo pripisalo kože k zalogi usnja in povečalo zalogo mesa.

Skratka, ta federalna inspekcija bo zagotovilo, da je dotični produkt zdrav in čist. Odredba se tiče le inšpekcije. Stevilo konj, vporabljenih za meso kot ljudsko hrano, je odvisno od okolnosti, koliko konj bo prilajalo na trg v to svrhu in tudi od zahteve s strani občinstva za ta produkt.

POZDRAV

Vsaka klavnica za konje stoji po novih odredbah pod strogo federalno inspekcijo. Vse konjsko meso za izvoz mora se nadzirati. Klanje konj in pripravlanje konjskega mesa za trgovino mora se vršiti v drugih prostorih kakor za ostal oživino. Vse konjsko meso in njegovi izdelki morajo biti jasno naznačeni ali ožigosani kot "Horse meat" ali "Horsemeat product" in nositi navedbo,

Predno se podam v stari kraj. Se enkrat srčno pozdravljam mojega svaka Jelma Beličič, sestro Ano Beličič, Mary Sterašinič, Janka Gerčkovič, kakor tudi vse druge prijatelje. Ključem vam še enkrat: Srečno! — John Petočnik

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

POJASNILO

Kadar rabite ure ali kako druge slatnine ali prave trpežne glasne Columbia gramofone in krajske plošče, obrnite se na vašega rojaka IVAN PAJK, 24 MAIN STREET, CONEMAUGH, Pa. Dobili boste počtano blago in se ne boste kesali za vaš denar. PIŠITE MU PO CENIK.

Nered ledic Severa's Kidney and Liver Remedy (Severovo Zdravilo za obisti in jetra) za zdravljenje takih bolezni kot vnetje ledic ali mehurja, zastajanje vode ali goste urine, trpljenje pri urinaciji ali v slučaju kislaga želčica, oteklih nog in bolečin v križu, ki izhajajo iz bolnih ledic. Na prodaj v vseh lekarnah. Cena 75c in 3c davka, ali \$1.25 in 6c davka.

Zgodovinsko slavlje v Santa Fe

Franciškanski patri so obnovili ceremonijo, ki se je prvotno vršila, ko je Vegas zopet pridobil New Mexico za špansko krono.

Dočim je zrla številna ljudska množica na majhno tolpo vojakov, obloženih v sijajne uniforme španskih vojakov iz sedemnajstega stoletja, je slednja prikorakala na zgodovinski trg v Santa Fe, N. M. pred nedavnim časom ter pokleknila tam pred staro palačo. Navzoči so bili franciškanski menihi ter potomci Indijancev, ki so pred več kot dvesto leti predali postojanko v roke don Diego de Vargasa. Ta ceremonija je predstavljala del slavljenja New Mexice, ko je po dvanajstih letih domače prišla dežela zopet pod oblast Don Carlosa II., španskega kralja.

Bilo je dolgo in nevarno potovanje, ki je privedlo generala de Vargasa pred vrata Santa Fe, dne 13. septembra 1892. Z majhno pešico vojakov ter tremi franciškanskimi menihi je odpotoval iz El Paso del Norte en mesec prej. Sovražni Indijanci so prerezali pot in pesek južnega zapada je bil vroč kot ogenj pokopiti konj teh konkastadorjev in pod sandalami duhovnikov. Cilj pa je bil pridobitev čelga cesarstva.

Coronado je šel preko istih puštinj 16 let preje s svojo drzno tolpo vojakov in pustolovcev. Drugi Španci so izgubili svoja življenja, ko so skušali ohraniti deželo za kralja in duhovniki so pretrpeli mučeništvo, ko so skušali izpreobrniti Indijance k kršanski veri.

Onate je 92 let pred ekspedicijo Don Vargasa podjarmil Indijance in tekem osemdesetih let je bila dežela mirna španska provinca. Leta 1680 so prišli Indijanci za orožje ter se uprli. Masakrirali so malo posadko v Santa Fe ter ustanovili neodvisno vlado, ki je predstavljala kombinacijo številnih indijanskih plemen. Tekom dvanajstih let, ki so temu sledila, so vprizorili Španci številne ekspedicije proti uporabnim Indijancem, a nobena teh se ni posrečila. Na stotine najbolj drznih španskih vojakov je poginilo v negostoljubnih puščavah.

Voditelji so videli, kako je njihov ljudje premagalo solnce in žej. Videli so jih padati kot žrtve čudnih bolezni ali pa kot žrtve za strupljenih indijanskih psie. Na to je bil določen general de Vargasa, da izvrši nalogo, ki se ni posrečila njegovim tovarišem.

Solnce se ni prišlo preko obzorja onega septemberskega jutra pred 227 leti, ko se je mala peščica konkastadorjev približala naselbini.

Tekom čelga dne so hodili sli med indijansko nasebino in meč špansko posadko, a nemogoče je bilo pridobiti Indijance z diplo maejo. Indijanci so bili močno ntrjeni za židove stare kraljeve palače. Njih postojanka je bila nezavzetna, in Vargasa je že mislil, da ga bo zadela ista usoda, ki je zadela njegove prednike. Tako so potekali dnevi, in pozno v noč so hiteli vsak dan sli med obema taboriščema. Drugega dne je prišlo

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO DRŽAVNO KONTROLO RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU

dovoljenje indijanskega generala, da sme de Vargas stopiti v mesto. Z enim duhovnikom in tremi neoboroženimi vojaki je brez strahu stopil v indijansko postojanko. Tam je osebno zahteval brez-pogojno predajo in dan se ni niti, ko so indijanski poveljnik in njegovi vojaki odložili orožje ter se izročili tujcem. De Vargas jih je pridobil z besedami, česar niso mogli drugi pred njim pridobiti z orožjem. Pozval je ostale svoje vojake v notranjost trdnjave in med tem časom so Indijanci pod vodstvom franciškana postavili velik križ. V bližini tega križa je vohala španska zastava. Krog križa in zastave so stali španski vojaki, dočim so se zgrinjali krog njih domačini. Na ta način se je de Vargas zopet polastil provinca.

V vasi Santa Fe, glavnem mestu kraljestva New Mexico se polastem dežele za njegovo katoliško veličanstvo, našega kralja Karola II. Dolgo naj živi ter ščit. svoje podanike in posestva. Indijanci so na sličen način odgovorili, in vsi navzoči so poklekli pred križem, pri katerem je nato franciškani darovali mašo in zapel Te deum laudamus. New Mexico je zopet postal španska provinca.

Poseben izkaz za ranjenje amer. vojakov War Department poroča sledeče: Določila se je oblika in naris posebnega izkaza (certificate) za ameriške vojakove, ki so bili ranjeni v zadnji vojni. Na vrhu certifikat stoji napisano: Columbia podeljuje svojim sinovom novo viteštvo za človečanstvo. Na koncu bo ime in čin vojaka in ime njegove organizacije ter ravedba, da je častno služil v vojni proti Nemčiji in kje da je bil ranjen.

Sledil bo ponatis predsednikovega podpisa in podpis častnika, ki je izdal izkaz. Znani ameriški slikar D. H. Blashfield je pripravil krasno sliko, ki bo ponatisnjena na tem certifikatu. Slika predstavlja oboroženega vojaka, klečečega pred podobo Columbie, ki ga udarja

POEZIJE IVANA ZORMANA PRVA ZBIRKA SLOVENSKIH PESMI V AMERIKI Cena \$1.25 Pišite po to lepo knjigo na sledeči naslov: IVAN ZORMAN 6820 Edna Avenue Cleveland, O. Naročilu je priložiti znesek

KUPON ZA KNJIGO O KILI IN ZDRAVILU BREZPLAČNO. Kavanan, W. A. Collings (Inc.) box 36 D. Watertown, N. Y. Prosim pošljiti mi Vase BREZPLAČNO zdravilo proti kili ter knjigo brez kake obveznosti od moje strani. Ime Naslov

Save the Easy Way BUY W.S.S.

POEZIJE IVANA ZORMANA PRVA ZBIRKA SLOVENSKIH PESMI V AMERIKI Cena \$1.25 Pišite po to lepo knjigo na sledeči naslov: IVAN ZORMAN 6820 Edna Avenue Cleveland, O. Naročilu je priložiti znesek

V STARO DOMOVINO se sedaj lahko piše. Ako potrebujete pooblastila, kupoprodajne pogodbe, vknjižbe ali intabulacije, izbrise ter razne druge dokumente, obrnite se na mene. MOJA PRAKTIČNA IZKUŠNJA VAM GARANTIRA DOBRO DELO. ANTON ZBAŠNIK JAVNI NOTAR

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY, MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: **MICHAEL NOVANSKY**, box 261, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: **LOUIS BALANT**, box 104 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
 Tajnik: **JOSEPH FISHER**, Ely, Minn.
 Skladnik: **GEO. L. BROZICH**, Ely, Minn.
 Skladnik telesiščanih smrtin: **LOUIS COSTELLO**, Bala, Cal.
VRHOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. **JOS. V. GRAHKE**, 418 E. Ohio St., N.E. Pittsburgh, Pa.
NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 3441 Ave. M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 518 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.
POROČNIKI:
GREGOR J. PORENTA, box 118, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, R. 2, box 84, Export, Pa.
PRAVNI ODOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 423-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 224 2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT FOGOREC, 1 W. Madison St. Room 508 Chicago, Ill.
ZDRAŽEVALNI ODOR:
RUDOLF PERDAN, 423 1/2 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK SCHRABEC, 444 Washington Street, Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407-5th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: GLAS NARODA.

Vse stvari tiskane so uradni zadevi kakor tudi denarne poljiljavne naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška sprave, se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.
 Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" testivci. V blagajni ima okrog 1300 000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin in pomirnin je "glavna" za nad potrditi milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 3 tisoč rednih članov (3000) in okrog 3 tisoč otrov v mladinskiem oddelku.
 Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor eli postati član, naj se zgleda pri tojniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Nekoliko o združenju Jednot in Zvez

Imperial, Pa.
 Kakor vidim, se člani malo zanimajo za združenje bodisi od strani ene ali druge Jednote ali Zveze. Ne vem, kaj more biti to za en vzrok. Morebiti je ta, ker so zastopniki na skupni konferenci v Clevelandu meseca julija sklenili, da se začasno združimo pod Carter Nar. Slov. Polp. Jednote. Drugi mi sicer pravijo, da je to samo za združenje, ki je v korist celotne Jednote. Dolžnost članstva JSKJ je, da pazno zasleduje vse, kar je priobčeneva v glasilo da dobijo pravo sliko o celotnem poslovanju med društvi in Jednoto.

Včasih je tudi nekaj kritiziranja, kar je pa popolnoma nepotrebno. Kajti s kritiko ne dosežemo nič, rasproste pa se naprave le razdor in nezadovoljnost med članstvom in s tem se škoduje celotni organizaciji. Ako hočemo razpravljati, je treba prave složnosti in bratske ljubezni med članstvom. Če opustimo vso kritiko, prekanje in stare bajke neveljivosti med seboj, tedaj nam bo obstanek in napredek zagotovljen.

Posebno pa sedaj, ko imamo pred seboj združenje slovenskih Jednot in Zvez, je potrebno, da se precej razpravlja. Seveda je treba pri razpravah precej dobro premisliti in pravega prevdarka, predno se odloči za ali proti. To ni kar tere ži ni ali tjavendan, samo da se nekaj doseže. Tu gre za obstanek, kajti časi se spreminjajo, članstvo se stara, rojaki se izseljujejo. Na naseljevanje Slovencev iz stare domovine nam niti za misliti ni, vsaj za nekaj let in mogoče še več.

Epidemije in vsake vrste bolezni se pa širijo povsod po svetu. V zadnji influenci so bile prizadete vse organizacije, tudi JSKJ. Je bila precej prizadeta in na to moramo biti pripravljene vedno. To pa ne samo pri JSKJ, ampak pri vseh slovenskih Jednotah in Zvezah. Ponesli smo en udarec, če preneseimo drugega, to je še vprašanje in ta moramo imeti vedno pred očmi.

Ko so se ustanovljale Jednote in Zveze, se ni oziralo na levo, ne na desno, samo da se ustanovi, pa je bilo vse dobro. Ali vsa stvar je pokazala popolnoma drugo lice. In začelo se je delovati za združenje slovenskih Jednot in Zvez v eno močno organizacijo, ki bi bila plot za slovenski narod v Ameriki v slučaju nesreč, bolezni in smrti.

Že toliko časa se deluje za združenje, pa še zdaj nismo združeni. Članstvo se je že vprašalo in se še vprašuje, se homo združili ali ne, akoravno je odvisna le od članstva. Prejšnja leta se je predhvalivalo glavnim uradnikom, da delajo ovire, rečem pa le toliko, da so bile največje ovire zaradi Carterjev. Kajti vsaka organizacija je hotela imeti in obdržati svojega, kar je pa absolutno nepotrebno.

Združevalna konferenca, ki se je vršila v Clevelandu, Ohio, je odprla pravo pot, po kateri se moramo združiti. Za to gre čast vsem združevalnim odborom, da so jo odprli. Nas pa veče zdaj dolžnost,

da jim gremo na roke in jim pomagamo pri tem koristnem delu. Kot član SNPJ in JSKJ, sem pazno prečital omenjeni zapisnik in pogodbo. Ne morem omeniti da ni vse to delo brez napake. Ali na te napake se ne smemo ozirati in naj nam ne delajo nikakih ovir, kajti vse se sčasoma popravi. Združimo se! to je naš klic. Star prigorov pravi: Združeni obstojimo, nezdruženi pademo. Ako se torej imamo združiti, glejmo, da se uresničijo prvo, namreč, da združeni obstojimo. Ako se združimo pod Carter SNPJ, se ne moremo čutili članstvo uvaženo, ker bodo za javne vse pravice in enakopravnost kot jih ima članstvo SNPJ. Tu se ne smemo ozirati na vesko ali politično prepričanje. Meramo delovati složno in premisljeno. Na to je že večkrat opozarjal članstvo glavni tajnik JSKJ, Joseph Pishler.

Člani naj pazno zasledujejo vse razprave. Naj bi se tudi na društvenih sejah bolj natanko razpravljalo o združenju, kajti dosti je članov, ki se ne zanimajo za glasilo ali pa sploh za nobeno stvar, zato naj bi se vdeležili in zanimali za društvene seje. Pri društvenih sejah je tudi pomolno zanimanje. Matiskotno društvo šteje lepo število članov, na sejo pa pride le pet članov in še tisti so sami odbojniki, včas pa še tisti tibi.

Macedonsko vprašanje je pred lucernsko konferenco

Lucernska konferenca se je bavila obširno tudi z balkanskim problemom. Bolgarski sodrugi so predložili resolucijo, ki poudarja potrebo balkanske avtonomne federacije, h kateri bi morala spadati tudi Bolgarska. Na ta način bi bilo lahko rešiti tudi nadvse pereči in nevarni macedonski problem. Tozadevni sklep lucernske konferencie, ki vidi v demokratični zvezi vseh jugoslovanskih narodov popolno rešitev balkanskega vprašanja, smo že objavili. Konferenci je bil tudi poslan obširen okle generalnega sveta macedonskih društev v Švici ("Mekedonion"), "Neodvisna Macedonija", "Macedonija Mecedoncem" itd.), ki je sestavljen iz raznih zastopnikov macedonske inteligence (dr. A. Kocaref, G. Nikolof, Bl. Bojadju, K. Lehto, Ing. A. L. Atanasov, Vl. Damjanof) in kolegje častni člani so razni bolgarski, poljski, francoski in švicarski tujci. Ta okle na "civilizirani svet" vsebuje v glavnih potezah opis neprestanih bojov macedonskega ljudstva od turških časov naprej za neodvisnost dežele. Prinašamo ga v ekseptu.

V prognostru vibrira sree v opominu na domovino. V trenutku, ko se je ustanovila Zveza narodov, ko se vse vrta okoli vprašanja mira in pravice, se nahaja naš narod v hud vse hudem položaju.

Teško je opisati v kratkem okleju vse, kar je pretrpela Macedonija.

Zadnje faze macedonskega trpljenja so zelo žalostne: kažejo nam persekucije vsake vrste, persekucije v pogledu jezika, vere, poganstva, internacij, smrtnih kazni, odvzetja zemlje itd.

Oktober leta 1878 so nastale revolte v Kresni in v Razlogu, leta 1880 v Ohridi, Priljeju, Demir-Hissarju, Kruševu, Resnu in Debrici. Udušili so jih v krvi; polovico upornikov so masakrirale turške tolpe ali jih pa odvedle v zapore v Malo Azijo.

Te represalije so učinkovale, da so Macedonci vstrajali v proizvodbi svoje volje, naj to velja še toliko žrtve. Tedaj so nekateri patriotje, spoznavajo, da nimajo ničesar dobrega pričakovati od Turka in od egoistične evropske politike, osnovali metodično "Znotranjo organizacijo", ki je imela devizo: "Sloboda ali smrt".

20. julija 1903 je izbruhnila velika revolucija. Ali tudi ta je bila udušana na krvav način.

"Macedonija Mecedoncem", to gesto je bilo ideal macedonske "Notranje organizacije". Kljub strašnim žrtvam narod mučenih ni dosegel drugega kot obljube: reforme v Muezvigu, Revalu, mladoturški preokret!

Balkanske vojne sa najžalostnejša zgodovina macedonskega trpljenja. Prva balkanska alianca, ki si je stavila kot princip odreditve Macedonije od turškega jarma, je končala z korupcijo diplomacije.

V ultimatumu, ki so ga stavili balkanski aliranci turški vladi v jeseni leta 1912, so zahtevali avtonomijo Macedonije, Diplomacija, ki je delovala med Sofijo in Belgradom, med Belgradom in Atarami ni mogla preprečiti bratskega klanja med aliranci.

Nesrečni mir v Bukarešti leta 1913 je zopet pokazal ves žalostni vpliv te diplomacije. Macedonskemu narodu so usilili naše sosedje kot mojstre ter v naš rovaš spletkarili žalostne trgovske transakcije.

Danes je Macedonija porušena provinca. Mizerija je dospela do fantastičnih razmer! Od Mesta do Ohridskega jezera, od Čar ilanine pa do obali Egejskega morja vlada groza in obup: vsako delo počiva, ni moke, ne govodi; trgovina je uničena; otroci prosijo kruha, a njih matere jim ga ne morejo dati. Teh nesrečnikov je več tisočev.

Ali naj se Macedonijo smatra bojaželjno? Ne! Ona je nevtralna in popolnoma porušena.

Povsod bi moral biti opravičen respekt pred svobodno odločitvijo naroda. Macedonski narod ima vse potrebne pogoje za samovlado. Edinost duš jih spaja. Ta duševna edinost je v vseh časih podarila Macedoniji mučenike in junake.

Mi upoštevamo štiri načine rešitve vprašanja:

1. Čim postane Macedonija neodvisna, bo macedonski narod prenehal biti objekt trgovskih transakcij med svojimi sosedi.
2. Kantonalna aprava po švicarskem vzoru, kakor jo mi predlagamo, zagigura vsem manjšinam brez razlike jezika in vere, popolno enakopravnost v ekonomičnem in duševnem oziru.
3. Protektorat nad Macedonijo je potreben, da se za prihodnost enomogoče intrige koruptne diplomacije balkanskih držav.
4. Svobodna in neodvisna Macedonija bo po svoji geografični legi posredovalnica med balkanskimi državami, ne z orožjem v rokah, pač pa kot nekaka realizacija balkanske zveze.

V imenu solidarnosti človeštva, v imenu naroda, ki je ostal zvest svojim načelom apeliramo na civilizirani svet.

Uverjeni smo, da duh pravice, ki preveva vse narode, nositelje pravice in slobode ne bo zaprl uses pred našim pozivom.

Zahvaljujemo se Švici za gostoljubnost, ki nam jo je v toliki meri izkazala.

Ali naj se uče tudi Hrvatje in Srbi Slovenščine?

Da je nam Slovencev potrebno znanje srbo-hrvaščine, o tem pri nas ni bilo nobenega dvoma. Tu di pred zlomom Avstrije ne; saj se je pončevala srbo-hrvaščina obligatno na vseh naših gimnazijah, dokler nam med vojno Avstrija ni tega prepovedala. Kako pa je obratno: ali naj uče tudi Srbi in Hrvati slovenščine? Odgovor na to vprašanje moramo prepustiti bratom Srbom in Hrvatim, da ukrenejo, kakor se jim zdi prav. To je njihova stvar.

Save and Succeed BUY W.S.S.

biti izobraženega Srba ali Hrvat, ki bi ne bil zmožen razumeti slovenski spis in govor, in ki bi ne poznal glavnih del iz slovenskega slovtva, kakor ne sme biti Slovenca, ki bi mu bila jezik in kultura srbo-hrvaškega plemena tuja. To je v interesu Slovencev.

Poznanje slovenščine je najprej v interesu Srbo-Hrvatov. Vzemi mo stvar čisto praktično. Vse vemo, da večini Srbov in Hrvatov deljo v centralnih uradnih slovenske vloge preglavice. Slovenskih vlog bo pa v Belgradu leto za leto več. Kakor je res, da se Slovencev in Hrvat hitro umeta, ako gorovita o stvareh vsakdanje potrebe, tako je gotovo, da Slovencev še davno ne razume vsake hrvaške ali srbske knjige, obratno pa še manj. Nobenega razloga nima mo več, da bi to stvar slikali drugačno, kakor je. Poprej se je resnica vsled politične taktike večkrat malo "popravljala". Naša jugoslovanska znanstvena in lepo slovna literatura je gotovo doseglja že lepe uspehe, nikakor pa ne trdi nikdo, da nam na obeh poljih ni potrebno razširjenje našega horizonta po literaturi drugih jezikov in plemen. Ali ni prav tako za Hrvata in Srba najnaravnnejše, da se seznanite z literaturo Slovencev, kakor je za Slovencev samoposebi umevno, da si najprej razširijo svoje obzorje s poznanjem slovtva Srbo-Hrvatov?

Trud, ki bi ga imel Srbo-Hrvat, da se nauči slovenščine toliko, da z lahkoto bere slovenski, je neznamen. Če določijo Srbi in Hrvati slovenščini vsaj nekaj ur v enem ali dveh razredih višje srednje šole, bo postal s tem slovenski jezik učencem vsaj v glavnem doma in zbudilo se jim bo zanimanje za slovensko slovtvo.

Vprašanje nastane, ali je slovensko slovtvo vredno, da ga spoznavajo Srbi in Hrvati. V tem oziru mi brate Srbe in Hrvate samo prosimo, naj ne sodijo prej, dokler niso spoznali stvari, o kateri sodijo.

Poznanje slovenščine pri Srbo-Hrvatih je dalje tudi v interesu Slovencev. Ne prikrivajmo si tega: brez poznanja jezika in slovtva ne bodo Srbi in Hrvati imeli o nas nikoli točne slike; ker del naših velikih mož ne bo nikdo študiral, se ne bohot širila misel, da jih — nimamo. Ali Prešeren, Zupancič, Cankar, Krek in dr. ne zaslužijo, da postanejo last celoga jugoslovanskega naroda? Bratska naroda nas brez študiranja našega jezika, naše zgodovine in kulture ne bosta nikdar popolnoma razumela. Zato se nam zdi, da je v eminentnem interesu notranje konsolidacije naše države, če spoznajo tudi Srbo-Hrvati nas Slovence. Če dijak študira jezik in slovtvo narodov, s katerimi ni daleč v tako tesni zvezi kakor je s Slovenci, se gotovo ne more reči, da bi bil slabo porabljen čas, ki bi se porabil za slovenščino. Obratno: v praktičnem oziru in iz idealnih razlogov bi bil ta čas porabljen najbolje.

Ali se ne goji s tem separatizem, če pričakujemo tudi od Srbov in Hrvatov, da se bodo učili našega jezika? Nikakor ne; vse, kar nas medsebojno zblizuje, služi ujednjenju, in vse, kar medsebojno poznanje ovira, je separatizem, čeprav ni nameravan.

Nam se zdi, da je bratski čut, ki ga imajo Srbi in Hrvati do Slovencev, zadel sam od sebe pravo: S kakim veseljem so pohiteli srbski maturanti v Slovenijo, da spoznajo naše plemo! In prav tako

je med srbskim dijaštvom živa želja, seznaniti se s Slovenci tudi glede jezika in slovtva. Če bi se n. pr. uvedel na kakem srbo-hrvaškem srednješolskem zavodu ponk v slovensčini fakultativno, bi bilo gotovo število prostovoljnih obiskovalcev veliko. Zato jim tega študija vsaj nikari ne branimo, kakor bi jim bil — škodljiv ali pa nepotreben. Dolžnost, brata spoznavati, je ista pri Srbo-Hrvat, kakor pri Slovencu.

Ko se je po zlomu Avstrije pri nas poživilo učenje srbo-hrvaščine, se to nikakor ni zgodilo zgolj iz utilitarističnih razlogov, češ, jaz grem kam na jug v službo, ali stopim s Hrvati in Srbi v trgovske zveze. Med obiskovalci naših kurzov za srbo-hrvaščino jih je bilo tudi mnogo, ki jih je vodila pri tem jugoslovanska narodna zavest in živo občutena potreba po spoznanju bratov; če smo v eni državi in en narod, se moramo med seboj poznati. Prepričani smo, da se bodo tudi med Srbi in Hrvati vedno našli možje, ki bodo enako želeli spoznati brate Slovence. Sedanje razpoloženje zlasti med Srbi nas potrjuje v tej veri. Zato nismo v strahu, kako se bodo Hrvatje in Srbi glede tega vprašanja odločili. V kolikor bodo eventualni tozadevni sklepi izpeljivi praktični, to bo seveda odvisno od števila učiteljev, ki bodo na razpolago.

Končno pride še to vprašanje v poštev, ali se s tem, da se uče Srbo-Hrvati slovenščine, ne podaljša življenje slovenskemu jeziku, ki se morebiti temu ali onemu ne zdi potreben. Ali bo kdaj prišel čas, da bo vsa Jugoslavija pisala in morebiti celo govorila srbo-hrvaški, in kdaj bo prisel tisti čas, o tem tu ne govorimo. Mi moramo imti pred očmi predvsem današnji položaj in ta je tak, da Slovenci brez slovenščine moramo ustaviti vse časopise in vsako izdajanje knjig, ker nimamo ljudi — razen nekaj redkih izjem — ki bi znali srbo-hrvaški pisati, in tudi ne takih, da bi srbo-hrvaški tisk popolnoma razumeli. Zaenkrat je za dolgo dobo življenje slovenskemu jeziku popolnoma zagotovljeno in slovenščina bo obstajala čisto brez obzira na to, ali jo berejo tudi Srbo-Hrvati, baš ker bo neobhodno potrebna. In samo to smo hoteli konstatirati, da ne drži ugovor, češ, slovensčini se podaljša življenje, če se je uče Srbi in Hrvati.

Prof. Rešetar je zapisal ob zlomu Avstrije v "Književnem Jug" lepe besede, da je to samo stvar Slovencev, ali in kako dolgo hočejo ohraniti svoj jezik. In ker smatramo to res za svojo stvar, zato ugovarjamo proti temu, da bi se n. pr. del ogrskih Slovencev proti svoji volji priklopil (potom šol itd.) kakemu drugemu narečju kakor onemu, h kateremu hoče sam pripadati. — Pravi prijatelj ujednjenja so po našem mnenju tisti, ki imajo v sebi dovolj svobodoljubnega duha in takta, da nastopajo proti bratom ser bratski in jih ne dražijo z vsiljevanjem stvari, ki niso za notranjo konsolidacijo države neobhodno potrebne.

Rekli smo že, da vsako znanje jezika, ki omogoči človeku, da bere slovtvo tudi v drugih jezikih, mogočno razširi njegovo obzorje in da je za Srba in Hrvata najnaravnnejše in najpotrebnejše, če si obzorje razširita s poznanjem slovenske. S tem izvršujeta tudi akt bratskega zanimanja za Slovence in zato moramo stremljenje srbo-hrvaške inteligence po poznanju slovenskega jezika, ki se kaže tu in tam, le najtopleje odobravati.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Dopis

Pittsburgh, Pa.
 Društvo sv. Stefana Stev. 26 JSKJ je dobilo več prošnje za pomoč mladini v starem kraju, katere so bile tudi predane na septemberski mesečni seji. Kakor se je iz prošnje razvidelo, je pomanjšanje živil in drugih stvari zelo veliko za naše otroke v stari domovini oziroma Jugoslaviji.

V ta namen je društvo darovalo iz društvene blagajne \$20.00. Posamezni člani so darovali: \$2.00: Anton Valenčič.

Po \$1.50: Anton Zbanič, Jos. Pogačar, Ivan Varoga, Andrej Kogelj, Jos. Leban, Stefan Lubič, Martin Antloga, Anton Dodič, Josip Valenčič, Anton Cankar, Gaspar Bitene in Ignacij Podvasnik.

75¢: Anton Penko.
 Po 50¢: Frank Oblak, Jurij Baraga, Jos. Briški, John Frenk, Anton Sprehar in Louis Kompare.

40¢: Ber. Frenk.
 35¢: Louis Varoga
 Po 25¢: Jos. Lubič, John Smrdel in John Čudvat.

Skupna svota nabranega 39 dolarjev in 7 centov.

Torej najprisrčnejša vam hvala v imenu nedolžnih sirot v stari domovini, ker s tem se pokazali, da imate še čut do svojega tako izčrpanega naroda. Obžalovanja vredno je, da je še toliko naših rojakov v Združenih državah, ki dobe vsakovrstne izgovore, samo da se nabiraleu odkrižajo praznih rok. Torej še enkrat vam hvala članom društva sv. Stefana, kateri ste se pokazali, da mladino moramo rešiti pred strašnim poginom, kateri ji preti. Denar se je odposlal na JSKJ, kar naj ona blagovolji poslati v New York na Hooverjevega zastopnika. S tem denarjem naj se pomaga tistim, kateri so najbolj bedni na slovenskem.

Jos. Pogačar, tajnik in nabiralec.

VOJNO STANJE V INDIANI.

Chicago, Ill., 6 oktobra. — V Indiana Harbor in East Chicago. Ind. je bilo proglašeno vojno stanje. Proglasil ga je generalni adjutant Smith, namestnik guvernerja Goodricha.

V Gary, Ind. so bile poklicane zveze čete, da napravijo red.

Zavezniška politika in sovjeti

Mirovna konferenca ni sprejela oficielno nikake nove politike proti ostali sovjetski Rusiji. Kljub temu pa je resnično, da se Leninu in Trockiju ni treba dobiti bati zaveznikov, ali vsaj veliko manj kot v času, ko so se pričela mirovna pogajanja.

V zadnjih par dnevih je bilo opaziti tukaj naslednje razvoje. — Rvič, da ni mogoče ničesar storiti, kar bi preprečilo Litvinsko in Estonijo, da skleneta mir z Leninovo vlado ter odstranita s tem vsako priliko za zavzetje Petrograda. S tem bo tudi oproščena velika sovjetska armada, katero bodo lahko uporabili proti Kolčaku in Denikinju.

Druga stvar je, da bodo zavezniki ustavili poljsko ofenzivo proti holjevikom. Poljaki so prodriže dvestot milij v notranjost Rusije. Poljaki bodo dobili naročilo, naj ostanejo tam, kjer so ter jim bodo zapretili zavezniki z ekonomskim orožjem, če ne bodo ubogali povelj.

Tretje je dvomljivo nadaljno podpiranje Kolčaka. Kolčak dobi sedaj le malo pomoči in od Angležev sploh nene. Denikinju pa pomagajo v glavnem le Francozi.

Mesto da bi dovolili Fochu, da pošlje Nemčiji ultimatum z ozirom na odstranjenje nemških čet iz baltičkih dežel, razpravljajo zavezniki še nadalje o zadevi ter kažejo vsa znamenja, da ta ultimatum sploh ne bo odposlan. Mesto tega pa bodo sporočili Nemčiji, da ne bo slednja dobila de-

carja od ameriških bankirjev, katerega upa dobiti v slučaju, da ne umakne svojih čet iz Baltika. Posojila je seveda mogoče izvršiti šele po odobrenju mirovne pogodbe od strani ameriškega kongresa.

Peti je bila prošnja Poljakov, če smejo odposlati armado, da spodi Nemce iz Baltika, odbita pod pretvezo, da bi tak korak vzbudil nadaljne vojne strasti Poljakov, ki potrebujejo predvsem ekonomsko rekonstrukcijo. Zavezniki izjavljajo nadalje, da bi tak korak otežkočil uravnovo glede Šlezije. Ker imajo sklepi glede nemških čet v baltičkih provincah le indirektni stik z ruskim položajem v kolikor je prizadet pri tem holjevizem, so prišli številni do prepričanja, da se uada konferenca vedno večji brezbriznosti.

Številni so nap odlagi tega, kar se je zgodilo v zadnjem času, posebno z ozirom na angleško politiko, prišli do prepričanja, da bi šel Lloyd George v tem pogledu dalje ter zahteval od sveta, naj formalno določi svoje stališče napram Rusiji.

Mir med Litvinsko in Estonijo na eni strani ter med Rusijo na drugi je bil udarec za zaveznike, a slednji niso ničesar storili, da bi pomagali tem državam in tudi Amerika ni uriznala teh držav radi teorije predsednika Wilsona, da bi se v takem slučaju holjeviki ne bi hujše borili, da ohranijo Rusijo intaktno. Številni so mnenja, da so te države radikalno razpoložene in da bodo najbrž postale holjevške.

Kot se je izkazalo so potiskali Poljaki holjevške nazaj po štiri-deset milj na dan ter naprosili pred kratkim za finančno pomoč, kajti vojaške operacije te dežele so požrle skoro stehri cent. Mesto da bi dali Poljakom finančno pomoč, so jim zavezniki rekli, naj demobilizirajo ter se lotijo dela, vendar pa jim dovolili, da smejo začasno ohraniti to, kar so vzeli holjevikom. Eden izmed vzrokov za to je bil, ker so gojili Poljaki sanje, da bodo mogli razširiti Poljsko preko velikega dela zapadne Rusije, kar niso smatrali zavezniki za dobro pri tako mladem narodu. Ko bo prišel čas, bo mo-

Pekoče grlo, bolečine v prsni znamenja influence.

Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnitev s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno oljvezo. Ne izpostavljajte se potom-zanamarjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influencei in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lokarni, 35 in 65 centov steklenice. Pristi ima našo tvorniško znamko

Ne jemljite nadomestil ali posnetkov.

F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

rala Poljska pustiti oni del Rusije, katerega ima sedaj v rokah. Vse to seveda ugaja Leninu in Trockiju, o katerih se je nedavno domnevalo, da se nagiba njiju srečna zvezda k zatonu.

London, Anglija, 18. septembra. Associated Press je bila danes oficielno obveščena; da ni znamenj nikakih novih razvojev ali nikake izpremembe v angleški politiki proti Rusiji. Angleške čete so pričele izpraznjevati Kavkaz, se je glasilo nadalje v tozadevnem poročilu, — in angleški oddelki so že zapustili Tiflis.

(Kolobocija, katero ustvarja po svetu pariška konferenca, postaja vedno večja in niti ene stvari ni, glede katere bi bili zavezniki v stanu zasledovati realno in dosledno politiko. Kljub temu pa živi pariški najvišji svet še vedno v mnenju, da je par mož, zbranih v Parizu, v stanu vladati celemu svetu).

RAZMERE PO LJUBLJANSKIH GOSTILNARJAH IN RESTAVRACIJAH

Pa dospelish se večkrat piše o splošni draginji bodisi na trgu, pri mesu, peklin, manufakturnem blagu itl., o cenah po raznih gostilnarah in restavracijah pa se skoro nič. Posvetimo tudi tej obrti malo pozornosti. Morda bo kdo ugovarjal, da piti ni potreba; res je, da se brez pijače izhaja, dokler pa občinstvo ne bo samo to uvidelo, pakljub temu zahtevamo, da se tudi v tej obrti uvede red in enotne cene. Tako naprimer velja pol litra piva v prvovrstnem hotelu ali restavraciji 1 K 20 vin, v navadni krčmi z zelo nesnažnimi ko-

zarei ali vrčki 1 K 60 vin do 2 K. Pri vinu je isto, ta teči eno in isto vino liter po 8 do 14 K. drugi po 12 do 16 K in tudi dražje. Ne bi bila tu dolžnost obrtne oblasti, da temu izkoristevalnemu sistemu napravi konec s tem, da določijo enotne cene, sploh pa pri pivu? Če se zame, da dobivajo nivo vsi iz ene in iste pivovarne? Mestni magistrat naj takoj napravi red v tej obrti, ne glede na to, če so gostilničarji po večini pripadniki magistratne stranke. Za enako blago enake cene! Tako piše "Napreč".

Nek opazovalce piše: V nekem ljubljanskem hotelu, oziroma restavraciji v Kolodvski ulici je najemnica restavracije obenem tudi sama plačilna natakarija. Opazil sem že večkrat, da ta gospodinja ne le jemlje napitnino od gostov, temveč pobere še tisto napitnino, ki jo gosti puste na mizi za natakarije, ki strežejo. To je skrajna lakomnost, sploh če se pomisli, da je dotična restavratarka lastnica večje hiše v Ljubljani in še vedno išče, kje bi kaj kupila. Gosti naj bi dali napitnino naravnost dotičnim natakarijam, katere strežejo, ker sicer ne dobe nič ali pa le malo. Sploh je tam velik nered; nimajo niti nadomestnega politka. Organizaciji gostilniških nastavljenecv, da se malo bolj pobriga zanjo in dokaže restavratarki (J.), kako mora ravnati z uslužbenci, vsaj ni še tako dolgo, ko je bila sama na istem mestu.

Ali ostane Ljubljana vedno vas

Danes pač ne more nihče več dvomiti, da mora že po naravi postati Ljubljana kulturno središče Slovenije. Prej smo vedno računali s Trstom. Sedaj, ko nam je Trst in Primorje, to oko v svet, in najbolj žilavi del slovenskega naroda bil morda deloma tudi po zaslugi čudne jugoslovanske politike iztrgan z našega telesa, sedaj jep ač naravni zakon, da posvetimo Ljubljani več pozornosti, da poskrbimo za njo vsestranski razmah in proovit.

V Ljubljani so se nastanili no vi uradi, ustanovljajo se šole, razvija se trgovina, obrt in industrija v mestu in v bližnji okolici. Mesto samo pa ni izpremenilo v teku enega leta, odkar obstoja Jugoslavija, skoro prav nič svojega lica. Pred leti smo opozarjali socialistni demokrati na nevarnost, ki je pretila Ljubljani takrat, ki je pretila Ljubljani takrat, ko je zgradila Avstrija svojo tursko železnico čez Jesenice v

NARAVNO ZDRAVILJENE

Jaz sem pravi Hrvat iz starega kraja, ki zdravim moške kakor ženske bolezni in sicer samo one, ki jih drugi ne more ozdraviti in ki so že zastarele za 10 ali več let. To ni medicina temveč razne korenine in zelišča, katere so preskušene skozi 26 let in zajamčene za vsako bolezen, da se je more ozdraviti v teku osmeh dneh prav zagotovo.

Ako vas bole roke, noge, glava, ali če trpite na revmatizmu, vnetju pljuč, zastrupljenju krvi, ki se ponavlja na licu ali zobeh in bolečinami v grlu ali kosteh in da vam drugje niso mogli pomagati, potem ne trošite zastony svoj denar, temveč pridite takoj k meni in jaz vam bom povrnil zdravje že v osmih dneh, ker ozdravil sem že na stotine drugih, ki so bili bolni 10 ali več let.

Obrnite se v vseh slučajih na spodaj navedeni naslov: IVAN LUKAČ, 2701 Commercial Ed., Cleveland, Ohio.

NASE SVARILO

Poznavajoč velike dobrote našega Bolgarskega Krvnega Čaja in Bolgarskih krvnih čajnih Tablet, ki jih dajajo trpečim vsled revmatizma, zaprtja, neprebave, kislega, vetrovnega želodca, boleznih na jetrah, ledicah in krvi, so PONAREVALCI takoj začeli dajati bolnim in prizadetim PONAREDBE pod raznimi imeni in garancijami ter jih sili kupovati cene in nič vredne imitacije. Veliko jih je bilo osleparjenh in vsi se spominjajo izkušnje ter razočaranja. VSLEDETEGA svarimo svoje prijatelje in čitatelje tega lista, naj ne pošiljajo denarja brezsrčnim ponarejalcem. Samo zdravje boste rizikovali. Ne eksperimentirajte z ničvrednimi zdravili.

Lansko leto je bilo najbolje zdravilo proti španski influenci Bolgarski Krvni Čaj vzet v roke z citronim sokom. On prevred ves sistem ter prepreči bacile. Poglejte, da je to varniška znamka na vsakem za voju. Edino žnjo je pristen Bolgarski Krvni Čaj in Bolgarske Krvne Čajne Tablete.

H. H. VON SCHLICK, President MARVEL PRODUCTS, INC. 210 THIRD AVE., PITTSBURGH, PA.

In če ga ni? Ali naj zato zakrknemo v tej tesni in zatohli Ljubljani? To ne sme biti, ker se sicer obsodimo sami propadanju. Kar je potrebno, mora biti, Ljubljanska občina je dolžna preskrbeti tako ali tako za vse predpogoje, da postane mesto udobno središče za razvoj. Privabiti mora s svo-

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s sloviti 606, ki ga je imenoval profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in morole po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasje, ves boli v kosteh, pridite in šištil vam bom kri. Nihakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prene naprej.

Več izločevanje iz kanala in izpuščaje vode zdravim po naj-novejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da imate več moške molle, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Bolečine v mehurju, od 80-ear prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju, Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, lišaj, škroflje in druge kožne bolezni ki nastanejo valed nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. sjutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. sjutraj do 8. večer. V nedelje do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številco Dr. KOLER, 638 PENN AVE PITTSBURGH, PA.

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Poskušajte v brezplačno poskušnjo slavnega Laxcarina. (Adv.)

Revmatizem

ZDRAVILNO DA ONI, KIGA IMA. Spomladi leta 1892 se me je lotil muskularni in vnetni revmatizem. Trpel sem več kot tri leta, trpel kot vsi do same on, ki ta imajo. Poskušati sem zdravilo za zdravilo, zdravila za zdravila, toda dolžna pomoč je bila začasna. Končno sem dobil zdravilo, ki me je ozdravilo in bolezen se ni več vrnila. Dal sem ga številnim. Moja hčera je, da bi vsak poiskal to čudovito zdravilno moč. Ne pošiljte nobenega centa. Pošiljte samo svoje ime in naslov in jaz vam bom postal poskušajo zastony. Ko boste to porabili in se boste prepričali, da je uspešno za vaš revmatizem, pošiljte ceno, en dolar. Pomislite, da jaz nočem denarja, dokler ga ne pošiljate protovojni. Ali niso to čisti računji? Zakaj bi trpel nadalje, če se vam ni dala uspešna pomoč? Ne odlašajte! Pšite Mark H. Jackson, No. 154F Curney Bldg., Syracuse, N. Y. Mr. Jackson je odgovoren. Gornje ugotovitve je resnično.

Dr. MOY je uspešno ozdravil naduho, božjast, ataksijo, vodenico, crce, jetra, ledice in želodčne bolečine na čudežen način. Bolečine v trebuhu, v prsih, očeh, nogah, rokah ali križu; otekline, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaje, ogree. Moške ali ženske bolezni ali slabo kri se lahko ozdravi brez operacije v najkrajšem času in po najnižji ceni.

Uradne ure: od delavskih od 3. dop. do 6. pop. Od nedeljah in praznikov od 9. dop. do 1. pop. Dr. JIM FUEY MOY 308 Grant Street PITTSBURGH, PA.

ANGLESCINA

Pouk potom dopisovanja s pomočjo angleško-slovenskih učnih zvezkov.

Traja 6 mesecev. Vpišete se lahko vsak čas. Šolnina za celi tečaj \$10.

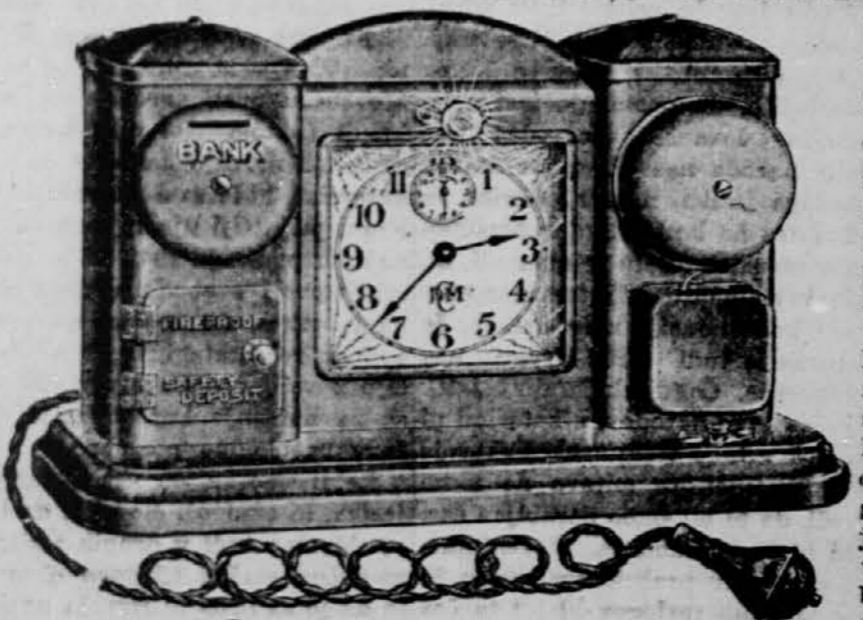
Če želite imeti več pojma o angleški slovnici in jeziku s, loh, pišite še danes za pojasnila.

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA (The Slovenian Correspondence School) CLEVELAND, OHIO 6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10)

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA. 6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10), CLEVELAND, OHIO.

Izreite ta listek in ga pošljite s svojim naslovom: IME ..... CESTA ALI P. O. BOX ..... MESTO .....

ZASTONJ! FONO GRAF ZASTONJ!

Vsak, ki bo naročil od nas čudovito uro, bo dobil ta fonograf ČISTO ZASTONJ.

Ta ura, najnovejša iznajdba kaže ure in minute kot vsaka druga. Močna je iz jekla kot bojne ladje, ponikljana in niti ogenj je ne uniči. Zamore trajati veliko let. Boljše kaže kot vsaka druga. Ima alarm, k. vas prebudi iz globokega spanja. Preneha zvoniti, ko vstanete in jo zaprete. Ponoči ni treba vstajati in svetiti, ampak pritisnete na gumb, ki jo bo razsvetlil. Vsebuje banko z dvema oddelkoma za denar in dragocenosti. Močna vrata banke imajo tajno ključavnico, katero zamorete samo vi odpreti. Z naročilom vam bomo povedali, kako je treba skrbeti zanjo in kako odpreti. Kakšna dobrota imeti tako krasno uro! Kupite kakoršnokoli uro, boljše ne boste dobili. V vsaki hiši naj bi bila. Primerna za božično darilo. V Evropi bi presenetili žnjo prijatelje. Vredna je najmanj \$20, ker jo pa hočemo seznaniti z javnostjo, jo prodajamo malo časa po tvorniški ceni \$10.95. Žnjo vred damo fonograf, 5 rekordov in 100 igel ČISTO ZASTONJ. Denarja ne zahtevamo naprej. Pošljite točen naslov ter \$2. za deposit. Ostalo plačate, ko sprejmete pošiljatev. Nikdar v življenju ne boste imeli take prilike. Ne odlašajte, pišite še danes!

UNION PRACTICAL CO.

DEPT. 400

1065 Milwaukee Avenue

CHICAGO, ILL.

BODITE PREPRIČANI DA IMATE ČISTOČO IN EKONOMIJO - ČE KUPUJETE MAZOLO - BOGATO, ČISTO, GLADKO OLJE

MAZOLO je koruzno olje za vsakovrstno uporabo, napravljeno po najboljših sanitarnih metodah iz ožračja najboljše sladke koruze.

Olje je tolikokrat precejeno, da je popolnoma čisto.

Uporabite eno četrtno do ene tretine manj Mazole za izdelovanje kekov ali pajev kot če bi rabili mast.

Mazola prihrani denar pri globokem pečenju, kajti vi lahko zopet in zapet uporabljate isto količino Mazole.

Salatam daje Mazola delikaten okus, ki je splošno znan celo pri ljubiteljih olivnega olja.

Corn Products Refining Co.

17 Battery Place, NEW YORK CITY

MAZOLO

Novice iz Jugoslavije

Predrzna tatvina v Ljubljani.

V Slovnikovo prodajalno oblek na Starem trgu je prišla družba dveh moških in dveh žensk, ki je začela tam izbirati obleke, češ, da jih bodo kupili kar deset. To priljubljenost so porabili za tatvino, ki se jim ije pa vsled pazljivosti prodajalke ponesrečila. Pri izbiranju oblek je spravila ena izmed žensk pod krilo čeli dve obleki, ki sta padli od nje, ko je prodajalka priškočila. Čigan Matevž Gril, ki je bil tudi v tej družbi, je tatvino skrival pred očmi prodajalke, da bi je ta ne opazila. Ko je prodajalka tatove spohila, je eigan ostal v trgovini in razlagal svojo nedolžnost. A ni mu nič pomagalo, moral je s stražnikom. Pri razpravi na sodišču se je delal čisto nedolžnega. Predkaznovan je samo 27-krat zaradi vlačuganja in tatvine. Vse kazni pripozna, samo tega ne, da je bil v Ljubljani pred 15. leti osem mesecev zaprt zaradi tatvine. Sodišče ga je obsodilo zaradi poskusa hadodelstva tatvine z uporabo čredne milosti, ker ima skrbeli za 6 otrok in ker je božjasten, na tri mesece težke ječe.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Regent Alksander je podpisal ukaz s katerim stopi v veljavo zakon o ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani in s katerim se imenujejo učne moči na vseučilišču, ki imajo obremenitvi stavi predloge glede nadaljnjih imenovanj. Imenovani so za redne profesorje:

Na pravni fakulteti: dr. Ivan Žolger, bivši minister in redni profesor na vseučilišču na Dunaju; dr. I. Pitamle, izredni profesor na vseučilišču v Carnovian; dr. Bogumil Vošnjak, docent na vseučilišču v Zagrebu, in dr. Ivan Žrnave, bibliotekar I. raz. na vseučilišču v Pragi.

Na modroslovni fakulteti: dr. Josip Plemeš, redni profesor na vseučilišču v Carnovian; dr. Rajko Nahtigall, redni profesor na vseučilišču v Gradcu; dr. Fran Ramovš, docent na vseučilišču v Gradcu, in dr. Prijatelj, kustos na dvornih biblioteki na Dunaju.

Na medijski fakulteti: primarij dr. Botteri, dr. Serko in dr. Plešnik.

Na tehnični fakulteti: prof. dr. Rihard Zupanič, docent na tehnični visoki šoli na Dunaju; dr. Karol Hinterbichner, šef geološkega zavoda na Dunaju; prof. dr. Maks Šamane na Dunaju ter ing. dr. Milan Vidmar.

Na bogoslovni fakulteti: dr. Ivan E. Zore, dr. Aleš Ušeničnik, in dr. Fran Ušeničnik, vsi trije doslej profesorji na bogoslovnem učilišču v Ljubljani.

Radgona protestira.

Predstavniki vladne vlade za Slovenijo so dospeli iz Radgona od 1. septembra nastopne protestne brzojavke.

Z ogorčenjem smo izvedeli, da se potujejo vesti o pripadnosti Radgona z okolice Nemški Avstriji. Kot zastopniki radgonskih Slovencev najodločneje protestiramo proti nameri, izročiti desetisoče ugodnih ljudi v nemške kremplje. Pozivljemo deželno vlado, da naš protest brzojavno naznani jugoslovanski delegaciji v Parizu in ji pove, da naše ljudstvo tukaj preklinja to vrtoglavo politiko in ne privoli v noben kompromis. Radgona z okolico je slovenska zemlja in mora ostati združena z Jugoslavijo. — Narodna Obrana.

Neizprosno stojimo na naših načelih in nikdar ne pripuščamo naše vrlje slovensko ljudstvo švabskemu žrelu Radgona in okolice je bila in bo slovenska. Z nje izgovor nam zadenejo žgoče rane, ki ne bodo poprej izlečene, da dobimo, kar je naše. Sporočite to naši delegaciji v Parizu, da naj razume vsebino tega klika ter da ne priznava s nobenim pogojem kompromisa napram naše zemlje in njenemu tujcu. — Radgonski Sokol.

Doznava se, da je Radgona z okolico postala predmet kompromisa in da nas hočejo Nemci oropati novih desetisocev Slovencev. Cez Mure na Majerskih tleh vse naše evtoče delo je s tem uničeno. Naznanite takoj naši delegaciji v Parizu, da ne privolimo v to naravno smrt in da Radgona z okolico mora pripasti Jugoslaviji. Med takojšnjimi Sloveni vlada velikansko ogorčenje. Sto-

rite vse, kar je mogoče storiti, da se rešimo pogina. — Tiskovna zahteva: Murska straža, Izotraževalno društvo.

Po notici v "Freie Presse" se je sklenil v Parizu kompromis, da odpade v Mariboru plebiscit. Zato pripade Radgona Nemški Avstriji. V imenu danes tu v Radgoni zbranih Slovencev iz Radgone ter popolnoma slovenskih vasi severno od Mure, to so Zetinci, Dedonci, Zerkovci, Slovenska Gorica, Poterni in Stara vas, vse okoli 10 tisoč Slovencev, prosim, da se brzojavno protestira proti lažnjivim in nesramnim poročilom dr. Kamenikarja, ki je bil za časa vojne na čelu vsenemstva in je danes vse-nemec, kakor lahko potrdijo to malostevilni radgonski Nemci, katerih se je pri izdaji legitimacij našlo 111 in ki so vsi priseljeni iz Nemške Avstrije. Radgonski Nemci sami izjavljajo, da se, zlo so odrezani od Prekmurja in slovenskega dela južno od Mure, morajo ali izseliti, ali pa prositi, da pripadejo Jugoslaviji. Veliko razburjeni dela med Slovence, da velja pangerman Kamenikar več kot ložnji Jugoslavi, ki se je vnaprej loje maščevanja Nemcev, kateri danes že grozijo, da bodo s Slovence pošteno pometli. Prosim brzojavno nudje intervencije v Belgradu in pri delegaciji v Parizu. — Klobčič, vladni tajnik.

Modifikacija jugoslovanske konstitucije?

"Journal des Debats" z dne 31. avgusta poroča, da se po zagrebški vesti v "Wiener Mittagspost" namerava razširiti jugoslovansko konstitucijo. Regent Aleksander da je v tem pogledu pozval inicijative, zaslišal še ugodnih oseb in da se bo Črnogorica združila z Jugoslavijo, obdržala pa svojo avtonomijo.

Davek na javne zabave.

Iz Beograda se poroča, da je minister za prosveto v sporazumu s finančnim ministrom izdelal zakonik načrt o davku na javne zabave, v katerem se nahaja določilo, ki se tiče monopoliziranja bioskopov. Od teh dohodkov bo pripale državi okrog 19 milijonov dinarjev. Tri četrtine dohodkov bo prejemala država, eno četrtino pa bo odstopila država v korist srotam onih mest, v katerih se zabave prirejajo.

Konvencija za ureditev prometa.

Iz Beograda se poroča, da je vlada imenovala komisijo, ki naj izdela načrt za konvencijo, ki ureja osebni in blagovni promet med kraljevino Srbijo, Hrvatov in Slovencev ter Italijo.

Poziv na dvanesedmo orožno vajo.

Vsled odpusta letnikov 1888 in 1889 od orožne vaje in letnika 1895 od aktivne službe se pozivljajo na dvanesedmo orožno vajo vsi v letih 1886 in 1887 rojeni, ki so bili svojetčasno asentirani ali pa pri prebiranju za črnovojni službo z orožjem sposobne spoznati. Priti morajo vsi, ki so v ozemlju kraljevstva SHS pristojni ali rojeni, in vsi, ki ne morejo dokazati inozemskega državljanstva. Letnik 1887 se je moral zgledovati dne 15. sept., letnik 1886 pa 22. sept. Oproščeni so: 1. železničarji, poštni uslužbeni in rudarji, sprejeti v službo pred 1. sept. t. l.; 2. bogoslovci ter dijaki visokih in srednjih šol; 3. trajni invalidi (iz nadpregleda). Invalidi pa se morajo zgledovati pri orožn. postajah.

Topniški podčastniški šoli

Šta se ustanovil s 1. oktobrom t. l. v Ljubljani in v Kragujevacu. V ti šoli se sprejmejo po 180 gojencev iz civilnega prebivalstva in kadra

Razporeženje "Uradnega lista"

Polje tirale prinese "Uradni list" tudi se kaj drugega pametnega in koristnega. Čudno pa je, da postopa pri tem pristransko in zavlačuje objave gotovih uradnih navedb. Tako je prinesel v neki številki naredbo glede znižane vozne cene na železnicah za posetnike toplje, ni pa do danes še objavil — po poročilih drugih listov — je raj mesec staro naredbo glede brezplačne vožnje invalidov na železnici. Tudi že precej staro, po nekaterih drugih časopisih objavljeno naredbo glede draginjskih Jektid javnih uslužbenec in upokojencev "Uradni list" do danes še ni prinesel. To je najbrže-

TRI UGLEDNE ČLANICE, KI SO ZASTOPANE NA MEDNARODNI KONFERENCI ZDRAVNIC.

opustil iz previdnosti, da bi razburjenja, ki zavladajo med upokojenci radi te krivične naredbe, ne povečal. Pomislite, ljudje božji, kaj ta naredba doleča! Upokojenci, ki imajo mesečno 1 kromo več pokojnine kot drugi, dobijo zato 45 kron manj draginske dobljave kot drugi, ali z drugimi besedami: od 12 kron letnega dohodka se je naložilo upokojencu 540 K davka! Višek krivičnosti pa je, da zahtevajo gospodje v Beogradu, naj gredo delati kot težaži, če se hočejo preživeti, kajti le kdor ima že 60 let, ali pa že ne more več delati, je doležen draginjskih doklad. Nežni spol pa so gospodje od teh dolečb milostno izvzeli. Skoraj ima "Uradni list" v tem slučaju prav, la molči, nima pa prav da popolnoma molči o tem, koliko denarja dobe za svoje nedelo gospodje, katere je "Uradni list" poslalo v Beograd, da zanj pravično delujejo. Ironija!

Kako se podeljuje brezposelne podpore.

Če si danes brezposeln in nimas prav nobenih sredstev, da bi se preživljal, si največji revež pod tem milim nebom. Pri posredovalnici za delo se brezposelnih podpor ne izplačuje, pač pa baje pri občini. V posredovalnici se dobi nekaka izkaznica, s katero se obrneš do občine. Tam dobiš pole papirja, ki jih je treba izpolniti. Da si se kot rečimo še malo neroden želvec že s tem letanjem dva dni zamudil, ti pusti želedec posteno čutiti. Ali kaj! Uradi so tvojeam želedec predpisali, da ne smeš ugovarjati kar oče tedne, čeprav nič ne ješ. Tiste pole romajo namreč še na okrajno glavarstvo in od tam se bogvekam, da pridejo po dolgem času nazaj. Ali so gospodje res svojega "Antschheimelna" že tako daleč zajahali, da mislijo, da se di želedecu zapovedati, koliko časa mora počakati na brezposelnopodpori? Ali je treba te silno stežkajoče nerodnosti v podeljevanju teh podpor? Od česa pa naj delavec živi tisti čas, ko se odločitev glade podpore ni prišla, posebno še prve dni nezaposlenosti?

Alkohol in dela s svincom.

Neglede na to, koliko gorja lahko napravi alkohol pri posameznih družinah in osebah, zaposlenih zlasti po tiskarnah, tovarnah in rudnikih, ki ne odgovarjajo delu primernim varnostnim in higijenskim odredbam, se mora posebno poudariti, da alkohol vidno zunanjsje odporno silo tudi najmočnejših ljudi v svinčeni industriji. Posebno občutljivo živčevje se opaža pri delavcih v svinčeni podjetjih, ki so bolj slabotne narave ter so bili ali so še alkoholični. Pri takih osebah se pojavi navadno slabokrvnost, otupljenje živčevja v posameznih telesnih organih, vid prične pešati in neredkokrat pešanje posameznih možganskih partij, kar privede do dolgotrajnih boleznih, ki se velikokrat končajo z omračenjem uma. Edina rešitev v takih slučajih je — seveda če ni že prepozno — opustitev dela pri svietu ter brezposelna odpoved alkoholu. — Tako piše ljubljanski "Napreji".

Centor in osebnost.

"Kotikor glav, toliko misli." Da je ta rek resničen, nam pričata gg. cenzorja v Ljubljani in v Zagrebu ter obenem vse tozadevno nakiranje ljudstva. Ljudstvo meni, da se sme pisati vse ono, kar služi resnici in pravici, a gg. cenzorji pa menijo da morajo vse, kar kritikuje in razkrinkuje dejanja ugodnih kreatur, ki sedaj igrajo ulogo gorečih Jugoslovanov — preje se seveda bili najbesnejši avstrijski patrijoti, madžaroni in klečplazci Habsburžanov — ertati z rdečim svinčnikom, z črno pa je množina njegovih hudobstiev tolika, da se mora izdati o njih cela brošura ali knjiga, da se mora isto kar v celoti zapleniti.

Izpušitev aretirancev.

Varaždinski "Slobodni Gradjanin" javlja, da je bilo 29. avgusta izpuščenih iz preiskovalnega zapora 44 aretirancev, ki so bili v preiskavi radi znanih dogodkov od 23. julija t. l. Izpuščen so večinoma kmetje in to na izreeen ukaz kralja Petra. Ostali obdolženi pridejo pred vladsko sodišče, pred katerim se vsi v kratkem glavna razprava.

Pozor!

SLOVENCi, HRVATJE IN SRBI ki potajeta skozi New York. Ne pozabite na moj hotel, kjer dobitte najboljša prenočišča in borte najboljšje postreženi. — Čiste sobe s eno ali dvema posteljama. Prostora za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene. AUGUST BACH, 63 Greenwich St. New York, N. Y. Ogorele in kaznilnični zdravnik.

Eisenbacher. Ker so gospodje le-poglavski vampiri danes vsi vnoti Jugoslovani in ker sede pri visokih koritih — ker so toliko človeških bitij umorili in uničili — je smatral zagrebški cenzor za svojo dolžnost, da ne dovolj čruti svojih predstavljenih. Ljubljanski gg. cenzor pa ni hotel zagrebškega smiseliti, ker je bil baje istih nazorov in iste jugoslovanske velikodušnosti. Tako so občarji pri nas. Zato je bila Hereingongova brošura tudi v Ljubljani v celoti konfiscirana. Nič se nam ni več bati Jugoslaviji je zagotavljena sijajna bodočnost. Živela — cenzorska slepa!

Ponarejene italjanske lire krožijo.

Doznalo se je, da so se v Trzinu fabričarji ponarejeni bankovci-po 5 italjanskih lir, ki so bili vtihtapljeni tudi v Jugoslavijo. Policijskim agentom se je posrečilo nekatere prekupčevalce takih lir izslediti in aretovati, pri katerih se je našlo še veliko stvelilo fabričarjih bankovcev.

Naredba deželne vlade.

Glasno naredbe deželne vlade gostilničar ali kavarnar ni več dolžan dati gostom alkoholnih pijač dve uri pred polnočjo uro. Sploh gostilničar ali kavarnar ni dolžan onemu gostu dati več kofar pol litra vina ali en liter piva. Gostilničar gostu ne sme odrekati hrane radi tega, ker gost ne pije.

Alkohol in dela s svincom.

Neglede na to, koliko gorja lahko napravi alkohol pri posameznih družinah in osebah, zaposlenih zlasti po tiskarnah, tovarnah in rudnikih, ki ne odgovarjajo delu primernim varnostnim in higijenskim odredbam, se mora posebno poudariti, da alkohol vidno zunanjsje odporno silo tudi najmočnejših ljudi v svinčeni industriji. Posebno občutljivo živčevje se opaža pri delavcih v svinčeni podjetjih, ki so bolj slabotne narave ter so bili ali so še alkoholični. Pri takih osebah se pojavi navadno slabokrvnost, otupljenje živčevja v posameznih telesnih organih, vid prične pešati in neredkokrat pešanje posameznih možganskih partij, kar privede do dolgotrajnih boleznih, ki se velikokrat končajo z omračenjem uma. Edina rešitev v takih slučajih je — seveda če ni že prepozno — opustitev dela pri svietu ter brezposelna odpoved alkoholu. — Tako piše ljubljanski "Napreji".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Rojaki naročajte se na "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČNINA NA "GLAS NARODA" JE: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrt leta \$1.25.

NAŠI ZASTOPNIKI.

- San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Dwyer, Cole; Louis Andolšek in Frank Škrabec.
- Pasadena, Cal.: Peter Oulig, John Gern, Frank Janz in A. Kochevar.
- San Jose, Cal.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.
- San Francisco, Cal.: Math. Karny, Indianapolis, Ind.: Aicis Budman, Chicago, Ill.: Lambert Bohlhar, Chicago, Ill.: Joe. Bostik, Joe. Biles, Joe. Bevitt.
- John, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurica in John Zalezal.
- Mason City, Ill.: Fr. Augustin, La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mich. Oraz.
- North Chicago, Ill. in okolici: Ant. Kopal in Math. Ogrin.
- St. Chicago, Ill.: Frank Černa.

ČUVENI DUVAN ZA LULE

NEMOJ ni kada ostaviti duže vremena da Vaša lula nema zadovoljstva večem kupite jednu plehanu kutiju Prinz Albert naj čuveniji duvan i to što pre možete. Prinz Albert će Vam doneti više sredstva u luli nego i koji drugi duvan što Vam je dono jer u njemu se nalazi naj bolji kvalitet.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

Svaki put kad napunite lulu sa Princ Albertom duvanom uvek će Vam bolje prijati neko drugi duvan kojega ste do sada pušili, i uvek će te Princ Albertom duvan tražiti.

Vi možete Prinz Albert pušiti u luli i možete sami u papir cigarete valjati po Vašem zadovoljstvu i neće Vam nikad jezik gristiti. Naš sopstveni patent je upotrebljen da Vam nikad neće gristiti jezik.

Crvena plehanu kutija u pol lunte i jednu luntu u staklenom sudu od čistoga rezanog stakla sa pokrićem od sumpira.

R. I. REYNOLDS TOBACCO CO. WINSTON-SALEM, N. C.

USTAJA V ANATOLIJU

Oficijelna Turčija je baje vprizorila ustajo v Anatoliju. — Gibanje je bilo zasnovano v Carigradu.

Washington, D. C., 6. oktobra. Čeprav izjavljajo poročila iz Pariza, da je ameriška delegacija v družbi ostalih članov mirovne konference v velikih skrbih glede revolucionarnega gibanja, ki se je pričelo v Anatoliji proti redni turški vladi, prihajajo vendar iz Carigrada poročila, ki dopuščajo dvome glede pristnosti tega gibanja.

Oficijelno poročilo iz Carigrada pravi, da je bilo gibanje namenoma vprizorjeno od turških voditeljev v upanju, da bo mogoče tem potom zagotoviti boljše mirovne pogoje za Turčijo. Po omenjenju hitrega razširjenja tega gibanja ter aretacije nekaterih voditeljev, nadaljuje poročilo: — Večina nacelnikov gibanja je bila poslana v Anatolijo iz Carigrada s posredovanjem kabineta Ferid paše ter slednjega samera. V Carigradu samem je bilo organizirano to gibanje. Muničija in ojačenja so odhajala iz glavnega mesta v tozadevne okraje. Nekateri uradniki so javno izpovedali, da so pristaši tega gibanja.

Vsa znamenja kažejo, da je bila vlada sama zapletena v to zadevo.

- Springfield, Ill.: Matija Barborič.
- Waukegan, Ill.: Frank Petkoviček.
- Franklin, Kans. in okolica: Fran Leskovic.
- Frontenac, Kans.: Rok Flim.
- Ringo, Kans.: Mike Pencic.
- Kittzmiller, Md. in okolica: Fran Vodopivec.
- Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak Petrich.
- Calumet, Mich. in okolica: M. J. Kobe in Pavel Shaltz.
- Detroit, Mich.: Paul Bartel.
- Aurora, Minn.: L. Perusek.
- Kly, Minn. in okolica: Frank Gouze.
- Joe. J. Peshel in Anton Poljanec.
- Eveleth, Minn.: Louis Govže.
- Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
- Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
- Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
- St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
- Great Falls, Mont.: Math. Urli.
- Klein, Mont.: Gregor Zobec.
- Goravnda, N. Y.: Karl Sterniša.
- Little Falls, N. Y.: Frank Maslo.
- Barberton, O. in okolica: Frank Poje in Alb. Poljanec.
- Collinswood, O.: Math. Slapnik.
- Cleveland, O.: Frank Sakser, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Besnik.
- Loran, O. in okolica: Louis Balan.
- J. Kurniš in M. Ostaneč.
- Niles, O.: Frank Kogorček.
- Youngstown, O.: Anton Kikelj.
- Oregon City, Ore.: M. Justin.
- Allegheny, Pa.: M. Klarich.
- Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
- Besemer, Pa.: Louis Hribar.
- Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.
- Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
- Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vr. Rovaniček.
- Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.
- Dunlo, Pa.: Joe Oshaben.
- Export, Pa.: Louis Supančič.
- Forest City, Pa.: Mat. Kamin.
- Farell, Pa.: Ant. Valentincič.
- Greensburg, Pa. in okolica: Franj Novak.
- Hoshtetter, Pa. in okolica: Franj Jordan.
- Imperial, Pa.: Val. Peternel.
- Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
- Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolinč.
- Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
- Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
- Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B. Jakobleh, Z. Jakshe, Klarich Mat. in I. Marčster.
- Ralphston, Pa. in okolica: Martin Koroschetz.
- Reading, Pa. in okolica: J. Pender.
- South Bethlehem, Pa.: Jernej Korprivšek.
- Steelton, Pa.: Anton Hren.
- Turtle Creek, Pa. in okolica: Franj Schifrer.
- West Newton, Pa.: Josip Jovan.
- White Valley, Pa. in okolica: Jurj Previc.
- Willock, Pa.: J. Peternel.
- Murray, Utah in okolica: J. Kastelj.
- Black Diamond, Wash.: G. J. P. renta.
- Coketon, W. Va.: Fr. Koclan.
- Davis, W. Va. in okolica: John Brosch.
- Thomas, W. Va. in okolici: K. Korenčar.
- Milwaukee, Wis.: Andrew Fon, Jos. slp Trtnik in Aug. Collander.
- Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetlin.
- W. Allis, Wis.: Frank Skok.
- Rock Springs, Wya.: Louis Telchar in A. Jastis.

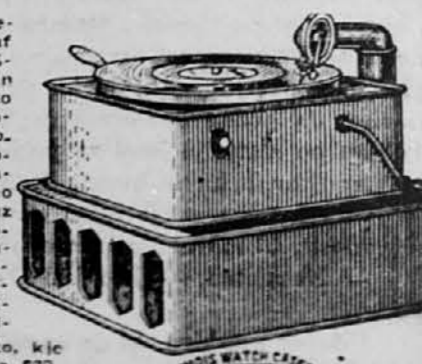
ZASTONJ! FONOGRAF VSAKEMU ZASTONJ!

ZA RAZDELITI IMAMO 5 TISOČ FONOGRAFOV. PISITE TAKOJ, IN MI VAM GA BOMO POSLALI ZASTONJ.

Samo pomislite, kakšno veselje bo imeti krasen fonograf v vaši hiši. Fonograf je močan in krasno izdelan. Brez strokov boste razveseljivali svojo družino in svoje prijatelje. Zakaj bi trošili veliko denarja za drag fonograf, ker je ravnotako dober kot dragi stroji. Te fonograte drag prodajalci, toda mi ga bomo dali vsakemu ČISTO ZASTONJ. Naročite od nas spodaj opisano pozlačeno uro. Ura je močna, krasno umetniško izdelana in ima pozlačeno pokrovce. Kolesje je iz niklja in jekla. Ima 22 kamnov in je tako urejena, da ne gre prehitro in ne prepočasno. Vseledeta uporabljajo to uro profesionalni kot so naprimer strojevodje in konduktorji ki so odvisni od točnega časa. Brez ozira na to, kje kupite uro, je ne boste doleteli boljše za \$31. Te ure ponavadi prodajajo po \$25.00 in družje, toda mi jo bomo dali po tvorniški ceni za \$12.95. Poleg tega damo tudi zgoraj omenjeni fonograf, pet rekordov in sto igel ČISTO ZASTONJ.

OPOMBA: Ta ponudba je veljavna le za kratek čas, kajti mi imamo 5000 teh fonografov za razdeliti, da seznanimo javnost z našimi urami. Na en naslov ne bomo poslali več kot eno uro za \$12.95. Fonograf in rekorde dobite ZASTONJ. Svetujemo vam, da hitite z naročili, ker bo v kratkem času zaloga izpraznjena in se bodo ure podražile. Pomislite, da jih prodamo na stotine dnevno in da dobivamo zahvalna pisma. Ljudje vas bodo zavidali, in uro lahko prodate svojim prijateljem za več kot ste plačali zanjo. Fonograf in rekorde dobite ZASTONJ. Mi nočemo denarja vnaprej. Samo pišite nam svoje ime in natančen naslov ter pridenite \$2.50 za depozit. Če naštek boste plačali ko dobite na dom pošiljate. Vsakdo naj se izklopi za to ponudbo, kot so se izklopi drugi. Po-dobene prilike ne boste več imeli v življenju.

EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill., Dept. 326

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Na "Glas Naroda" prevedel G. P.

50

(Nadaljevanje.)

— Zanesite se nato, — je rekel stari Benito proti Barahi, — da mo četit ure pozneje zvenelo tulenje teh rdečih vragov v vaših ušesih nalik poznavam Sodnjega dneva. To vam rečem, čeprav le malo poznam običaje Indijancev.

— Nehajte vendar, — je rekel Baraha s preplašenim obrabom. — Vi ste najbolj izkušen človek kar se tiče jagvarjev in Indijancev, kar seri jih kedal videl, dasiravno bi lahko govorili nekoliko bolj tolažljivo. Daj Bog, da bi mogel dvomiti o resničnosti vaših besed!

— Najti je stvari, katere vidi človek kaj lahko vnaprej. Potniku, ki se vleče v izsušeno strugo gozdnega hudournika, se lahko pove vnaprej, da ga bodo valovi odnesli. Ali poznate molitev za umirajoče, senor Baraha?

— Ne, — je rekel pustolovec žalostno. — Žal mi je, a to so majhne usluge, katere vrše prijatelji med seboj in če bi me zadela žalost, da vas vidim najprvo skalpiranega in nato umorjenega....

Govor starega pastirja je prekinilo tulenje, ki je prihajalo iz daljave ter se bližalo taborišču.

Baraha se je ozrl na Benita, da dobi od njega nekoliko ravnočelnosti, ki ni nikdar zapustila starca.

Blesk ognja je osvetljeval njegovo upadlo lice. Neka žalost je ležala na njegovem čelu in oči so bile vlažne, kot da hočejo privreti iz njih solze. Baraha je bil presenečen vsled te izpremembe. Položil je roko na rame starega pastirja in Benito je dvignil glavo.

— Razumem vas, — je rekel Benito, — a človek ima svoje slabe trenutke. Pa kaj hočete? Jaz sem sličen onemu, katerega zvok treblenja v trenutku od ognjišča, ko je najmanj pripravljen zapustiti ga. Nisem niti žena, niti otrok, od katerih bi se moral zavoliti poslovanje in ki bi me objokovali, a imam starega tovariša svojega samotnega življenja in le težko mislim brez žalosti na ločitev od njega. Indijanski vojak ima vsaj tolažbo, da bo njegov bojni konj delil z njim grob in da veruje, da ga bo nekoč našel v dežel dубov. Kako pogosto sva dirjala skupaj skozi gozdove in preko savan! Kako pogosto sva prenašala skupaj solčne žarke, lakoto in žej! Ta moj stari prijatelj je moj konj. Podarim vam ga ter vas prosim, da ga ljubite kot sem ga lubil jaz in tudi on vas bo ljubil kot je ljubil mene.

Pri teh besedah je pokazal starec na starega konja, ki je stal sredi ostalih osedlih konj. Benito se je dvignil, stopil k konju ter ga pričel gladiti. Ko je minul ta napad slabosti, je postal njegov obraz zopet miren in kot izklesan iz kamena.

Ko se mu je vrnila mirna kri se je vrnil pastir k svoji stari navadi, da vidi vse naprej.

— Čujte, — je rekel Barahi. — Hočem vam biti hvaležen že vnaprej za to, kar boste storili mojemu staremu prijatelju, a dokler je še čas, se še lahko naučite in stih iz psalma za umirajoče, ki vam bo gotovo koristil, prav kot....

— No, — je rekel Baraha, ko je videl, da starec ni končal svojih besed, — ali mi hočete že zopet sporočiti kako strašno novice? Stari pastir ni ničesar odgovoril. Pustolovec pa je čutil, kako ga je Benito krčevito prijel za roko. Prizor, ki ga je videl nato Baraha, je bil velike strašnejši kot najbolj strašni odgovor starega meža. Njegove oči so stopile iz jamie in njegova roka je zamašala ušesni kanal, ki je curkoma drla iz rane.

Priletela je pišca ter mu vdrla v grlo. Benito je padel ter rekel:

— Zgodil se, kar se mora zgoditi. — Pustite me, — je dostavil, ko je zavrnit pomoč Baraha. Moja ura je prišla.... Mislite na.... svojega starega prijatelja.... Velik curek krvi se je vtil iz rane ter ustavil v osede.

V onem trenutku so se pokazali najboljši apaški jezdeci na planjavi.

Med Mehikanci je bilo je malo takih, ki niso imeli nobenega obrabčuna z Indijanci, a med njimi ni bilo nobenega, katerega bi navdajalo od Indijancev tako sovraštvo kot je navdajalo Pedro Diaz. Pogled na sovražnike je napravil nanj utis, katerega napravi rdeča zastavica na oku. Hotel se je vreči nanje ter izvršiti eno o njih dejanj, ki so ga napravila tako strašnim med Indijci.

Treba pa je bilo nuditi vzgled discipline in vsled tega je pustolovec čakal. Sploh, ja ni bil več daleč trenutek, ko so morali Indijanci sami pričeti z napadom.

Potem ko je Don Stefan porazdelil svoje ljudi, je spravil na grč, na katerem je stal preje njegov šotor, one, ki so imeli najboljše puške in kojih roka je bila najbolj mirna. Ogenj je širil svojo svetlobo doli daleč, da so lahko videli svoj cilj. Kar se tiče njegovega, je bilo njegovo mesto povsod.

Po kratkem moku je zaoril iz stotin grl presunljiv krik s strašnimi modulacijami in zemlja se je tresla pod lavino konj, ki je pridrevla nad taborišče Mehikancev. Kmalu je bilo taborišče obdano od treh strani.

Medtem pa so se oglašali z grča dobro merjeni strelji in konji brez gospodarjev so begali po ravnini. Boj je kmalu postal boj moza proti mozu. Oroche, Baraha in Pedro Diaz so stali naslonjeni drug na drugega ter se skupno borili. Semptam so vrgli kak pogled na povzelnika, ki je bil povsod. Kot znano se je že razširila rovia, da pozna potelnik najbogatejši zlati rudnik v celi državi. Pohlep po zlatu je imel za posledico, da sta Oroche in Baraha še bolj sploščevala in poštevala Don Stefana.

— Caraba, — je rekel Baraha, — Človek, ki je v posesti take skrivnosti, bi moral biti neranjiv.

— Nesmrten, — je rekel Oroche, — ali pa vsaj umreti potem, ko....

Udarce s sekiro, ki je zadel glavo Orocheja, mu je odrezal besedo in če bi ne bilo močnega klobuka ter obilnih las, bi napočil, zadnji dan gamburgisa. Padel je težko na tla.

Medtem ko se je Oroche skušal dvigniti, se je naslonil Indijance, ki je izgubil ravnotežje, z roko na ojnico voza. Diaz je prijel Indijanca za roko ter ga potegnil s konja v taborišče. Indijancec ni še padel na tla, ko mu je meč Mehikancev odrezal glavo od telesa.

Streli na grču niso mogli več streljati, ker je bil metež prevelik ter bi njih kroglice lahko zadale lastne ljudi. Prešli so torej z grča ter se pomešali med bojevnike.

Na onem koncu utrdbje, kjer sta se nahajala Don Stefan in Knčijo, se je izvršil ravno tako ljut napad. Don Stefan je mislil si evar na svojo osebno obrambo, kajti v takem slučaju mora biti potelnik tudi vojak, a metal pri tem hitre poglede na celo vrsto. S svojo lahko nisko angleškega izdelka je rešil marsikaterega tovariša, ki bi bil drugače padel pod bojno sekiro. Bil je z eno besedo voditelj, ki je mislil na vse, ter tudi vojak, ki se ni ustrašil boja.

(Dalje prihodnjaj.)

Konvencija J. R. Z.

(Nadaljevanje.)

Smo pa rekli in to smo tudi že dejasko pokazali, da kedar pride čas in ko se bo moglo pomagati srotam in starem kraju, da bomo mi med prvimi, ki se bomo zavzeli za stvar. Pаметen človek, z jasnim duhom to lahko vidi in le škodoželježi, narodni sovražniki in koristolovci, katerim ni mar kakka usoda bo usoda in bodočnost naroda, položaj lahko izkoriščajo, kajti pri njih se vedno velja staro geslo: Namen posvečuje sredstva.

Od deželne vlade za Slovenijo, Odelka za socialno skrb, je prejel naš sobrat Erbin Kristan, apel za denarno podporo. Ta apel je izročil eksekutivi J. R. Z., katere je takoj podvzela primerne korake in ta akcija za odpomoč osirotim otrokom v starem kraju je sedaj v teku. Naše podporne organizacije so zainteresirane. Slovenska N. P. J. je že dovolila \$1000 iz svoje blagajne in je razposlala na vsa društva peticije in nabitne pole. Eksekutiva je poslala deputacije do American Jugoslav Leliefa v New York in ker bomo o stvari še natančneje govorili na tej konvenciji, zato mislim, da bo br. Kristan v svojem poročilu povedal o uspehih misije in kaj li bilo nadalje ukrenit. Eksekutiva J. R. Z. je v ta namen dovolila iz centralne blagajne \$5000. Zar je centralni odbor soglasno odobril potom glasovno.

Preskočim precejšnjo dobo. Pri temno je, ako delegaciji naznam, da so sbratje v starem kraju, vkljub temu da smo bili štiri dolga leta ločeni, vkljub vsem denunciacijam od strani kraljevašev, ki so znali na spreten način poslati brzojave v London, od tam v Pariz, nazaj v Washington, Srbijo in drugam, ohranili svojo zupnost v našega prvobojevnika Erbina Kristana. Vse natočevanje, obkroževanje in tudi izmišljeno poročilo, da je umrl, ni majalo več njegovih sobratov onstran Atlantika, in pri prvi priliki, ki so jo imeli, sporočili so, da ga je socialistična stranka v starem kraju imenovala v Narodno predstavništvo države SHS.

To priznanje je še nekaj več; isto kraju, je mislim, največje zadoščenje njemu in nam za vsa preganjanja in denunciacije od strani kraljevašev — pravih narodnih sovražnikov — ljudi, ki se trkajo, da so ameriški državljani, ki so prisegli na republikansko ustavo, pa delajo proti duhu te ustave in onih borec za velike ameriške ideale, za katere so točili svojo kri. Sramota je, da svobodna republika tolerira njihove burke.

To rizanje je še nekaj več; isto nam pove, da smo na pravem stališču, da smo ves čas obstoja naše organizacije šli za istimi cilji, kakor ljudstvo v stari domovini.

Naša organizacija se je tudi zavzela za naša glasila, katere so bila denuncirana pri vladi in po njih oblasteh, vsled česar niso dohila permitov. Deputacijam, ki so bile od časa do časa v Washington, se je naročilo, da ob priložnosti obiščejo g. Lamarja, kar se je tudi zgodilo. List "Enakopravnost" je dobil permit, kakor je bilo bljubljeno, department pa ni izpolnil svoje obljube napraviti list Glas Svobode, ker ta list je bil baje opetovano denunciran, da zagovarja sabotažo in I. W. W., kar pa ni res. Radi permita za Glas Svobode bila sta br. Kerže in Godina še enkrat po tem pri g. Lamarju, vendar zadeva ni še danes rešena.

Eksekutiva je sklenila, da se radi večje varnosti in zaupnosti med narodom postavi tajnik in blagajnik vsaki pod \$40.000 varščine. Ker je baš v tistem času tedanji blagajnik br. Ančin resigniral, je bil izvoljen blagajnikon. br. Filip Godina. Oba sva dobila bonde, katere hrani nadzornik br. Joško Oven. Za večjo varnost na banki vložnega denarja je eksekutiva aranžirala pri banki, kjer je gotovina obrestonosno naložena, da položi tudi ona varščino v znesku \$50.000, kar se je zgodilo. Stroške tega bonde je trpela banka.

V naši organizaciji je čedno število drugih jugoslovanskih narodnosti in imamo tudi nekaj lokalnih organizacij, katerih članstvo je izključno srbo-hrvaško. Treba je bilo nekaj ukreniti glede Hrvatov in Srbov, kajti naš namen ni bil združiti za stvar samo ameriške Slovence, temveč vse jugoslovanske narodnosti. Dokler so bili v organizaciji samo Slovenci, je popolnoma odgovarjalo ime Slovensko Republičansko Zdrudnje. S tem smo precej v začetku pokazali, da nikomur ne vsiljuje mo in tudi ne maramo nikomur diktirati ali pa da se postavljamo nad druge narodnosti. In ker je število br. Hrvatov in Srbov v naši organizaciji lepo rastlo, se nam je zdelo potrebno, da organizacijo prekrstimo in ji damo vse-jugoslovanski značaj. Na redni seji izvrševalnega odbora, na katero so bili povabljeni zastopniki hrvaške okrožne organizacije, smo prišli do zaključka, da se organizacija prekrsti na Jugoslovansko Republičansko Zdrudnje. Ker je pa zadnja konvencija doletela 11 članov in izvrševalni odbor, v katerem ni bilo hrvaško-srbske reprezentacije, izvoljeni brata nadzornika Krciča, ki je rodom Hrvat, smo zvalili število članstva v eksekutivi na 16, tako da je prišlo v eksekutivo še pet br. Hrvatov. Ta zadeva je bila dana na glasovaje centralnemu odboru, ki je akcijo enoglasno odobrila. Oddanih je bilo 53 glasov. Omenim naj, da je bila reorganizacija, v kolikor se je tikala nas, izvršena in da je bila potem od novim imenom inkorporirana v državi Illinois. Če bi imeli škodoželjni kraljevaši, kaj soli v glavi in bi se hoteli v resnici prijaviti informirati, ako je naša organizacija inkorporirana, bi lahko dobili jasen odgovor. Že ta fakt sam, da je glavni urad poslal čarterje podrejenim organizacijam in tako tudi povedal v javnosti, je dovolj jasn dokaz, da je naša organizacija inkorporirana. Čarter imamo tukaj in si ga lahko vsak ogleda, če tako želi.

Znano vam je, da so kraljevaši izrabili vsako priliko, da so nas, če so mogli denuncirali pri vladi in policiji. Teh denunciacij je bilo toliko, da je nemogoče govoriti o vseh, znane pa so kolikor toliko iz našega časopisja in iz preprirov, ki je nastal med kraljevaši samimi. Treba je bilo največje previdnosti pri vsakem koraku. Lačna ščeneta so gledala na vsako kost, ki jim je bila vržena pod noge, in da kolikor le moglo obvarujemo našo organizacijo, glasila in članstvo, se nam je zdelo primerno, da pazimo na vso vsebino priobčeno v naših glasilih. Eksekutiva je izvolila poseben tiskovni odsek, katerega naloga je bila, da skrbno premetri vsak spis, ki je izšel iz našega urada v javnost. S tem pa ni rečeno, da smo se v resnici bali ovaduhov, ker pri nas se ni vršila nobena stvar, ki bi bila v protislovju z zakoni dežele, dostojnosti ali morale in baš radi tega so denunciaciji vselej vlekli "ta kratkega", ampak paziti smo morali, da notranji in zunanji sovražniki našega naroda niso prišli do informacij o naših načrtih, predno so bili izpeljani. Ta odsek je dobro vršil svoje delo, kar bo razvidno iz mojega poročila o poslovanju.

Naša glasila so vršila svoje narodno dolžnost v polni meri in je nemogoče oceniti njihovih zaslug. Niti ena številka ni izšla, da ne bi imela po več predalov našega materijala. In vse to delo so vršili brezplačno, nesebično in z dobro voljo. Uradno priznana glasila J. R. Z. so: dnevnik Enakopravnost, Glas Naroda in Prosveita; dvotednik Glas Svobode, tednik Proletarec in mesečnik Čas. Slovenija je bila izključena, ker jo je pater Skazimir obrnil na svojo stran in to iz vzroka, ker se ni dalo Zdrudnje molzti uredniku Sloveniji. O tem spregovorim tudi kasneje. Za republikansko idejo pišejo tudi hrvaški dnevnik Jugoslovanski Svijet, tednik Jugoslovanski Jadran, mesečnik

Phelps Črta

Direktno potovanje na Grško ali na Trst.
Cosulich črta parnik Argentina — zgodaj v novembra.
Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.
Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.
Parniki odplujejo s pomola 7 ob vnozju 41. ulice, South Brooklyn.
Za cene in druge informacije vprašajte pri: PHELPS BROS. & CO. 17 Battery Pl. New York.

Sokol in razni drugi listi. Vse takozv. razgleda, da ne bo dolgo, ko bodo ostali hrvaški listi prisiljeni od naroda samega da osvetijo malo več prostora republikanskemu gibanju.

(Dalje prihodnjaj.)

RAZMERE V TURČIJI

OGROŽAJO MIR

Pariz, Francija, 7. oktobra. — Novi položaj v Turčiji, ki je nastal vsled resignacije kabineta smatrajo odgovorni francoski krog kot nadaljni važni in nujni problem, s katerim se mora pečati mirovna konferenca. Padec kabineta pripisujejo dejstvu, da so nacionalistične čete, katerim poveljuje Mustafa Kemal, zasedle Konieh in poročilo, da razpoga Mustafa Kemal z armado, ki šteje 300.000 mož.

Listi izjavljajo v splošnem, da je izgubila centralna vlada vsako kontrolo nad zadevami v Mali Aziji in da pridobivajo Mladoturki stalno na moči. Drugi listi pa izjavljajo, da nima Turčija na razpolago zadosti čet, da bi v njeni ukrotila upornike. Konečno pa je najti nekatere, ki vprašujejo, zakaj niso zavezniške sile dosti združene in zakaj ne posredujejo.

AMERIŠKI RDEČI KRIZ.

Vpisovanje za Ameriški Rdeči Kriz se bo to leto vršilo tekom desetih dni, in sicer od 2. novembra do 11. novembra, obletnice sklenitve premirja. Tekom tega časa bo Rdeči kriz vzel v svoje članstvo vsakega mogočega možkega, ženskega ali otroka v Združenih državah. Rdeči kriz hoče in se nada pomoči slovenskega naroda v tej deželi, hoče Slovencev, pa naj bodo državljani ali ne.

Kdor pristopi k Rdečemu krizu, pokaže s tem, da se strinja z vsem, kar je napravil Rdeči kriz v preteklosti, kar dela sedaj in kar upa storiti v bodočnosti.

Razen plačila \$1 se ne zahteva nobenih drugih obveznosti.

Poleg vpisovanja vodi Rdeči kriz kampanjo za dvignjenje svote \$15.000.000. Del te svote se bo uporabil za izvedenje programa Rdečega kriza doma, velik del se pa potrebuje in se bo uporabil za izpolnitev nalog, katere si je nadel Rdeči kriz, da pomaga trpeči Evropi in Vzhodu.

V atlantski diviziji Rdečega kriza, ki vsebuje New York, New Jersey in Connecticut, bo vodil kampanjo generalni major John F. O'Ryan, ki je poveljeval v vojni sedemindvajseti diviziji.

POZOR ROJAKI!

Najzanesljivejšo maslo na svetu las kakor tudi eno močilo brke in brado. Od tega masla strastejo v 6th tednih krasni, gosti in dolgi lasje kakor tudi močnik krambi ki in brada in se bodo odpadali in ostali. Revmatizem, kosti, bolni ali v rizi, v obeh dneh popolnoma odpraviti, re, us, opekline, bole, tura, krasni in grinta, potne noge, kurja ošena, oseb line v par dnevih popolnoma odstrane. Kdor bi svoje zdravilo brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pili se takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

JACOB WAHČIĆ 6708 Bonanza Ave. E.E. Cleveland, O

SUHAČI NA DELU.

Kristijanija, Norveško, 9. okt. Glasovanje, potom katerega je Norveška sprejela prohibicijo žganja in drugih močnih pijač, se je vršilo v ponedeljek. Suhači so dobili dvestotisoč glasov večine.

Izvedel bi rad, kje se nahajaj ANTON KOMPOŠ, doma iz Rateca na Gorenjskem. Sporočiti mu imam nekaj važnega iz stare domovine od njegove matere. Ki bi rada vedela, ali je še živ ali pa mrtve. Zato prosim cenjene rojake, ako kateri kaj ve o njem, sli mi sporoči, ali pa če sam čita ta oglas, naj piše svoji materi ali na John Meyers, 420 North K Street, Livingston, Mont. (9-11-10)

Pozor, rojaki v ruskem in italijanskem ujetništvu! Jaz spedy podpisani bi rad izvedel za mojšega bratrance ANTONA GO. LICNIK, podomače Rogelčev iz Rečice na Stajerskem, ki je bil ujet leta 1914 na ruskem bojišču, ter za JANEZA GOMIRSEK, doma ravno tam, ki je bil ujet tudi leta 1914, pa ne vem, na kateri fronti. Kateri izmed rojakov ve za nju naslov, naj mi sporoči, za kar mu bom dal pet dolarjev nagrade. Ako pa kateri izmed vaju bere ta oglas, naj mi hitro piše, ker imam zelo važne novice iz starega kraja posebno še za bratrance. Moj naslov je: Frank Goltsnik, Box 7, Panama, Ills., U. S. America. (3x 2.9.16-10)

POZOR, SLOVENSKI IN HRVATSKI DOGARJI!

Bodočo lino prevzamem veliko delo za angleške doge, zato potrebujem mnogo dogarjev in formantov. Prav rad bi kaj slišal od vseh onih, ki so že nekaj pri meni delali. Prav udobno in poceni lahko živite v gozdu in mnogo prihranite, ker jaz bom plačal najbližje cene. Pišite mi takoj. — H. Kramer, Station A, Dallas, Texas. (8-15-10)

FARMA NA PRODAJ.

Obsezujoča 186 akrov, z dobrim poslopijem, fina studenca voda, blizu mesta in železnice; 40 akrov gozda drugo polje in pašnik. Cena \$3000.00; plača se polovica takoj, drugo pa na pod lahkih pogojem. Vzrok prodaje in nadaljna pojasnila se poizve pri lastniku: Whitney M. Okorn, Fly Creek, Otsege County, N. Y. (8-9-10)

SLIKE S KONCERTA.

Rojak Josip Majeen iz Pittsburgha je napravil krasne slike zadnjega koncerta Jugoslovanske pevske zveze v Forest City. Izdelke je male in velike slike; velike so po \$2.00, manjše pa po \$1.00. Male slike so v obliki dopisnic; večje pa 19x10. Vsakdo, ki bi hotel imeti katero teh slik, naj piše na naslov: Joseph Majeen, 5227 Butler St., Pittsburgh, Pa. Pozdravi! Hudé. (2-9-10)

IŠČE SE SLOVENEK.

ki je zmožen poučevati že obstoječo slovensko godbo. Priloži naj vse zahteve. Za nadaljna pojasnila naj se obrne pisмено na: Frank Poje, 807 W. Tuscan Ave., Barberton, Ohio. (8-9-10)

IŠČE SE DOBRE DOGARJE

za delo v Texasu. Imam izvrsten les, ki se dobro kolje. Plačam visoke cene za delati doge. Stalno delo skozi celo leto. M. Fleischer, 258 Lewis Street, Memphis, Tenn

Dr. Koler

SLOVENSKE ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravljenju vseh možkih bolezni. Eustrupljeno krvni srcevi a glave. Če imate močilo ali mahrurka po telesu, v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, pridite in ististiti vam bom kri. Ne čakajte, ker se bolezen se nase. Vse možke bolezni zdravim po okrajni metodi. Kakor hitro opazite, da vam prenehajo zdraviti, ne čakajte, tanveč pridite in jaz vam ga bom sopot povrnil. Hidrocele ali vodno kilo odpravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni mahrurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in vseh tedih pri puščanju vode, odpravim s gotovostjo. Revmatizem, trganje, bolečine, skoliose, skrofole in druge kostne bolezni, ki nastanejo vsled nepravilne prehrane in v kratkem času ni potrebni ležati. Uradne ure: vsakdan od 9 ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. ure jutraj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. jutraj do 2. popoldne. S pošto ne delam. — Prište osebnost. — Ne pozabite ime in številko. Zdravim same možke osebe.

Upravništvo Glas Naroda

NAGRADO \$500 DORI

oni, ki bo dal najboljši navodila za ujeti GEORGE MILFICA, ki je rabil tudi druga imena kakor G. Krivec in J. J. Mulat, ter je bil v naši službi v Pocahontas County, West Virginia. Njegov popis: Hrvat, 5 čevljev in 8 palcev visok, 175—180 funtov težak rjavih las, star okrog 27 let, močne postave, kozavega obraza, ko se ga je zalotilo videnje, je imel kakke tri tedne stare očke ter je nosil bela in zelena pisano kapa ter rujav rekele. Govori hrvaško, nemško, italijansko in tudi angleško, toda ne more podpisati svojega imena. Tega moza iščemo, ker je ubil svojega sodbratca in želimo, da se ga takoj da zapreti na odgovornost podpisane družbe. Vsako navodilo v pomoč dobiti ga brzojavite ali pa telefonirajte takoj na: Cherry River Boom & Lumber Co., Richwood, Nicholas County, W. Va. (8-13-10)

POZOR, SLOVENSKI IN HRVATSKI DOGARJI!

Bodočo lino prevzamem veliko delo za angleške doge, zato potrebujem mnogo dogarjev in formantov. Prav rad bi kaj slišal od vseh onih, ki so že nekaj pri meni delali. Prav udobno in poceni lahko živite v gozdu in mnogo prihranite, ker jaz bom plačal najbližje cene. Pišite mi takoj. — H. Kramer, Station A, Dallas, Texas. (8-15-10)

FARMA NA PRODAJ.

Obsezujoča 186 akrov, z dobrim poslopijem, fina studenca voda, blizu mesta in železnice; 40 akrov gozda drugo polje in pašnik. Cena \$3000.00; plača se polovica takoj, drugo pa na pod lahkih pogojem. Vzrok prodaje in nadaljna pojasnila se poizve pri lastniku: Whitney M. Okorn, Fly Creek, Otsege County, N. Y. (8-9-10)

SLIKE S KONCERTA.

Rojak Josip Majeen iz Pittsburgha je napravil krasne slike zadnjega koncerta Jugoslovanske pevske zveze v Forest City. Izdelke je male in velike slike; velike so po \$2.00, manjše pa po \$1.00. Male slike so v obliki dopisnic; večje pa 19x10. Vsakdo, ki bi hotel imeti katero teh slik, naj piše na naslov: Joseph Majeen, 5227 Butler St., Pittsburgh, Pa. Pozdravi! Hudé. (2-9-10)

IŠČE SE SLOVENEK.

ki je zmožen poučevati že obstoječo slovensko godbo. Priloži naj vse zahteve. Za nadaljna pojasnila naj se obrne pisмено na: Frank Poje, 807 W. Tuscan Ave., Barberton, Ohio. (8-9-10)

IŠČE SE DOBRE DOGARJE

za delo v Texasu. Imam izvrsten les, ki se dobro kolje. Plačam visoke cene za delati doge. Stalno delo skozi celo leto. M. Fleischer, 258 Lewis Street, Memphis, Tenn

Dr. Koler

SLOVENSKE ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravljenju vseh možkih bolezni. Eustrupljeno krvni srcevi a glave. Če imate močilo ali mahrurka po telesu, v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, pridite in ististiti vam bom kri. Ne čakajte, ker se bolezen se nase. Vse možke bolezni zdravim po okrajni metodi. Kakor hitro opazite, da vam prenehajo zdraviti, ne čakajte, tanveč pridite in jaz vam ga bom sopot povrnil. Hidrocele ali vodno kilo odpravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni mahrurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in vseh tedih pri puščanju vode, odpravim s gotovostjo. Revmatizem, trganje, bolečine, skoliose, skrofole in druge kostne bolezni, ki nastanejo vsled nepravilne prehrane in v kratkem času ni potrebni ležati. Uradne ure: vsakdan od 9 ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. ure jutraj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. jutraj do 2. popoldne. S pošto ne delam. — Prište osebnost. — Ne pozabite ime in številko. Zdravim same možke osebe.

Upravništvo Glas Naroda

Dr. LORENZ

644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim zad 23 let ter imam skuhnje v vseh boleznih in kar imam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odpravim in vrnem modri in zdravje. Skod 23 let sam pridobil posebno skuhnje pri zdravljenju možkih bolezni. Zato se morate popolnoma znaneti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej. Jaz zdravim eustrupljeno kri, manjše in lasje po vseh, boleznih v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčni bolezni, oslabelost, bolezn v mahrurju, ledicah, jetrah in ledenah, rmanico, revmatizem, katar, slabo kelo, nadubo itd. Uradne ure: vsak dan v ponedeljkih, sredah in petkih od 9. ure jutraj do 8. večer; v torekih, četrtek in sobotah od 9. ure jutraj do 8. večer; ob nedeljah pa do 8. ure popoldne. Ne pozabi se zdraviti. Pridite osebnost. Ne pozabite ime in naslov: Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa. Zdravim druge zdravilne metode, da vas razumem. Sam osem zdravim in in stanojem trah, vseh možkih bolezni, lasje vseh bolezni.